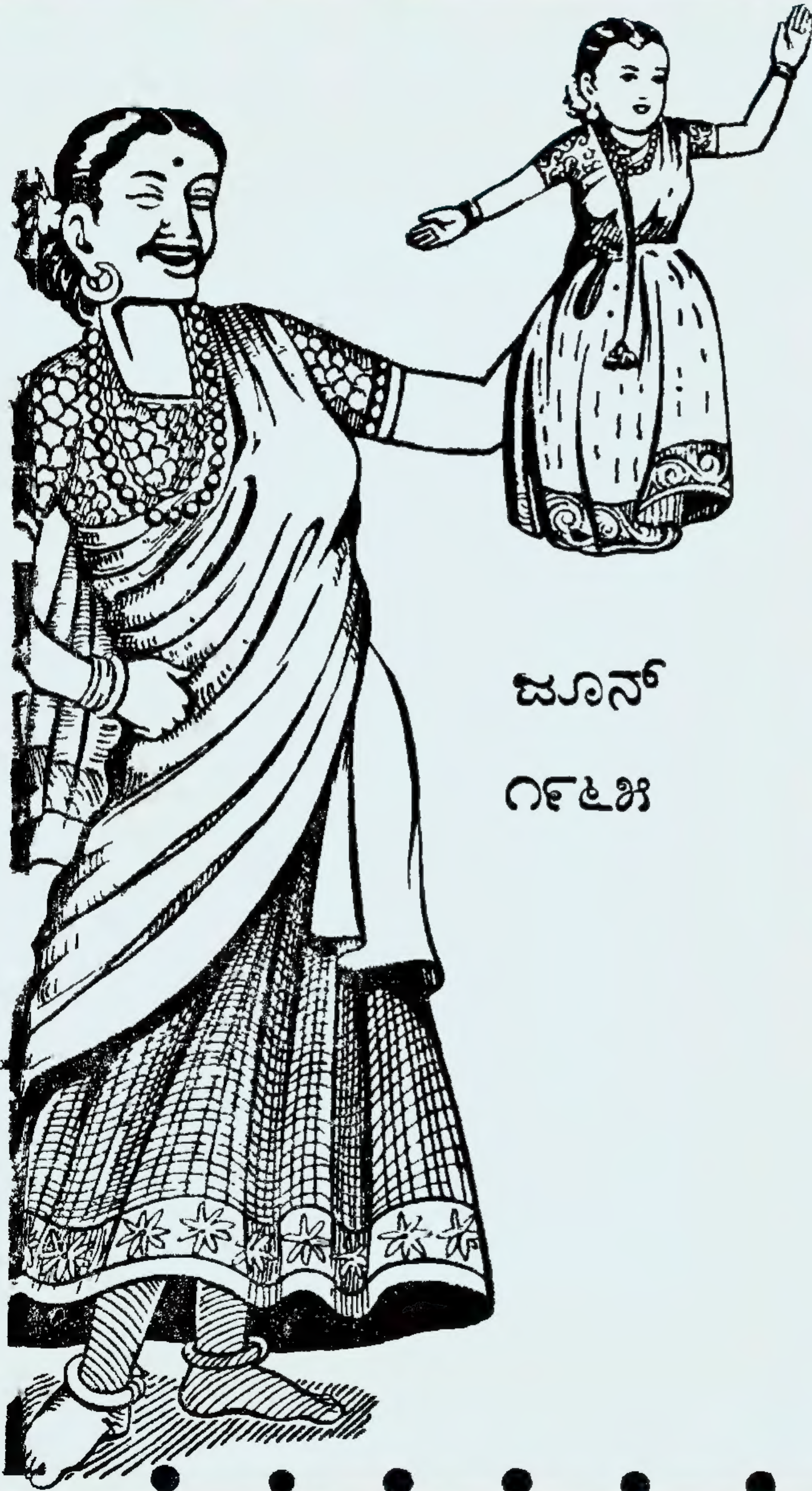

ಕುರಾವಂಜಿ

ಜೂನ್
೧೯೬೫

KURAVANJI

Kannada Monthly

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಆ. ರಾ. ಸಿ.

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಆ. ರಾ. ಸಿ.

ಶ್ರೀ ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಕೇವ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಲಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜ. ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀ ದಾಸರಥ ದತ್ತ

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ

ಜನಗಾಯ ಮನಪತ್ರಿಕೆ

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು

ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

ಸಂಪುಟ ೨೫]

ಜೂನ್ ೧೯೬೫

[ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

ಪ್ರಧಾನಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು “ಕರಡಿ ಮಝಲ್” ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಪಾಪರ್ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದವರು, ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಸ್ನಾಂಪಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಏರಿಸಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬೆಲೂನ್ ಗಳು ಮಾರಾಟವಾದುವಂತೆ.

—ಆಹಾರಗಳ ಬೆಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾರಿಸುಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಂಡಿರಬಹುದೇ ?

ಹೇರಳ ಹಣ ಕೆಲವೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಹಣದುಬ್ಬರ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತೆ.

(ಅರ್ಥ ಪಂಡಿತರ ಅಂಬೋಣ)

—ಹೇರಳ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲವೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ವಸ್ತುಗಳ ಉಬ್ಬರ ಆಗುತ್ತೇ ?

(ಸಮ್ಮ ಅಂಬೋಣ)

ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರನ್ನು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ.
ಖಾಸಗಿಯವರು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು.

— ಅಂತಹುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಲ್ಲವೆ ?

* * * * *
ಹುಲಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಮೆರಿಕನ್ನರಿಗೆ ಹುಲಿಯನ್ನಾ,
ಷಿಕಾರಿಮಾಡಿದ ರೋಮಾಂಚಕರ ಕತೆಯೊಂದನ್ನೂ ಪುಕಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ.

* * * * *
ಷೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಅವರು ಉದಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರಂತೆ !
—ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಬೈದಷ್ಟು ಜೋರು, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ
ತಿಳಿದಿತ್ತಿಲ್ಲ.

* * * * *
ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಿ ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ, ಸುಮಾರು ನೂರಾ
ಐವತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯಿಸಿದರಂತೆ.

—ತೋಟಿಗೆ ೯೫, ಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ೫೫, ಪಗಾರ. ತೋಟಿ ಕೇಂದ್ರದವ
ಮಾಸ್ತರು ರಾಜ್ಯದವ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಏರು ಪೇರು ಬೇಡವೇ ?

* * * * *
ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೈಕ್ !

(ಸುದ್ದಿ)

—ಚಿನ್ನದ ಸ್ಕ್ರೈಕ್ ಅಲ್ಲ ! ಕೆಲಸದ ಸ್ಕ್ರೈಕ್ !!

* * * * *
ದೇವೇಂದ್ರ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಾಜೂಕ ಹಪ್ಪಳ ಬಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು
ತಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಲು ನುಣುಪಾದ ಚಚ್ಚೌಕನೇ ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಸರಬರಾಜಿ
ಸುತ್ತಾರಂತೆ.

—ದೇವೇಂದ್ರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು.

* * * * *
ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವರೆಲ್ಲಾ ಕಮಲದ ಹೂವನ್ನು ಅಂಗಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ

ಸತ್ತುಹೋಗಿರಬೇಕು

ರಾಜೀವಪುರದ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬೈಸಿಕಲ್ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ. ಬೈಸಿಕಲ್ ಖಯಾಲಿ ಬಹಳ, ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಿಗೆ. ಬೈಸಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ಬಗ್ಗಿ ಕೂತು ಧೌಡೋಡಿ, ಓಡಿ, ಅವನಿಗೆ ಗೂನು ಬಂದಿತ್ತು. ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಂತಲೇ ಊರಿಗೆ ಪರಿಚಯ

“ನಿಲ್ಲಿಸೋ! ಬೈಸಿಕಲ್ಲ, ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ!” ಅಂತ ಕೂಗಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್. ಪಲ್ಲವಿಗೆ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಇದ್ದಂತೆ, ಕೂಗಿದನಂತರ, ವಿಸಲ್ ಮಾಡಿದ. ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಇಳಿದ.

“ಏನು ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲೋ ಹೋಗೋದು?” ದಬಾಯಿಸಿದ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಿಲ್ಲ.

“ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ತಪ್ಪೇನೋ?” ಅಂದ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ.

“ಯಾಕೋ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತೀ! ಮೂವತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ರೊಯ್ಯಂತ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದೀ! ಹತ್ತು ಅಂತೀಯಲ್ಲೋ!”

“ಮೂವತ್ತು ಅಂತ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು! ನಿಂಗೆ” ಮೂದಲಿಸುವ ದನಿ ಯಲ್ಲಿ ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕೇಳಿದ.

ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಿಲ್ಲಿಗೆ ತೊಂಚಾವಂತ. ದಿಟ, ಅವನೇನೂ ವೇಗದ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ, ಹೇಳಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುಮಾನಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದ. ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡೋ ಹಾಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಮೇಲೆ. ಆದರೆ ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಹೇಗೆ ಬೆದರಿಸೋದು? ತೋಳ ಕುರಿ ಕತೇನ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಿಲ್ಲ.

“ಯಾರದೋ! ಬೈಸಿಕಲ್! ಎಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಕೊಂಡು ಬಂದೆಯೋ?” ಎಂದು ಗುಮಾನಿಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಗುಜರಾಯಿಸಿದ ಪೊಲೀಸಿನವ.

“ಯಾರದೋ? ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು!” ಸ್ಮಶಾನದ ರಸ್ತೆಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಸ್ಮಶಾನದ ಗೇಟು ಹತ್ತಿರ ಬೈಸಿಕಲ್ ಇತ್ತು, ಇದರ ವಾರಸುದಾರ ಸತ್ತುಹೋಗಿರಬೇಕು. ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡು ಬೈಸಿಕಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನಿಂದಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನೇ ತೋಗೋ! ಅಂತ ಗೂನು ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಬೈಸಿಕಲ್ಲನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವನ ಕೈಗೆ ವಾಲಿಸಿದ, ಓಟಕಿತ್ತ. ಪೊಲೀಸಿನವನಿಗೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ಬಿಡಲು ಬರದು. ನಡೆಸಿಕೊಂಡೇ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದ.

ನಿ ಕೃಷ್ಣ ಹು ಳು

ಹಸಿರು ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟು, ಬೀಳಿ ರೇಷ್ಮೆ ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು ದಮಯಂತಿ ಗಂಡನ ಜತೆ, ಸಂತೋಷ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಡಸರ ಕಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ದಮಯಂತಿಯತ್ತ ನಾಟಿದುವು. | ಹಾಗಿದ್ದಳು ಆಕೆ. ಅಷ್ಟು ಅಂದ, ಚೆಂದ ಮತ್ತು ಮುಖಾರವಿಂದ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲರೂ ದಮಯಂತಿಯನ್ನೇ ನೋಡಹತ್ತಿದರು. ಕಾರಣ ಅವಳು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಸೊಬಗಿನ ಹೆರಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಡಿಸಿದ್ದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗೊಂಚಲೂ, ಕತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನ ಸರ. ಒಂದೇ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಸ ನಮೂನೆಯ ಹವಳದ ಬಳೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯ ಪಲ್ಲು ನವ್ಯ ಮಾದರಿಯ ನವಿಲಿನ ಪಲ್ಲು.

ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ದಮಯಂತಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಂಡನನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು.

“ ಎಲ್ಲೋರ ಕೇಶ ಶೃಂಗಾರದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲೇ ? ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ? ” ಎಂದೊಬ್ಬ ತರುಣಿ ಕೌತುಕದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

“ ನವಿಲು ಕಣ್ಣಿನ ಪಲ್ಲು ಇರುವ ಈ ಸೀರೆ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೆ, ದಮಯಂತಿ ? ” ಎಂದೊಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯಿತು.

ಧೈರ್ಯವಾಡಿದ ಚೆಂದಳ್ಳಿ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ದಮಯಂತಿಯ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗನ್ನು ಹಗೂರಾಗಿ ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸೆದು, “ ಎಷ್ಟು ನುಣುಪಾಗಿದೆ ಈ ಸೀರೆ ! ಎಷ್ಟು ಹಿತವಾಗಿದೆ ಬೆರಳುಗಳಿಗೆ ! ” ಎಂದು ಬೆರಗುಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಹೇಳಿದ,

ಅನುಭಾವಿ ಗೃಹಸ್ಥನೊಬ್ಬ ದಮಯಂತಿಯ ತೋಳ ವೇಲಿನ ರವಿಕೆಯನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಸವರಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ! ಆಶ್ಚರ್ಯ !! ದಮಯಂತಿಯ ಚರ್ಮದ ನುಣುಪಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ರವಿಕೆಯ ನುಣುಪು ! ಬಲು ತಲಾಷ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇನಮ್ಮ ! ” ಎಂದಂದು ಆಕೆಯ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದ.

“ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೊಗಳ್ತೀರಿ ! ಈ ಸೀರೆ. ರವಿಕೆಯನ್ನ ! ಆದರೆ ನನಗೆ ಬಲು ಸೋಜಿಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಒಂದು ನಿಕೃಷ್ಟ ಹುಳುವಿನಿಂದ ಈ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ” ಎಂದಳು ಮಂದಸ್ಥಿತೆ ದಮಯಂತಿ

“ ಆ ನಿಕೃಷ್ಟ ಹುಳು, ನಾನೇ ” ಅಂದ ಅವಳ ಕಂಠ ಗಂಡ

ನಮಗೀಸಮರವಾವಶ್ಯಕವೆ ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೇ ? ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೀಗಿದೆ ; ಈ ಸಮರ ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕ.

ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿದ್ರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವನು .(ಜರಾಸಂಧ) ಸೋತು ಹೋದ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲೇಬಾರದು ಬೇರೆಯವರು ಕೇಳಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜರಾಸಂಧನು ಕೇಳಿದಾಗ—“ ಬಾ, ಭಾಳದಲಿ ಬರೆದು ತೊಡೆವೆ ” ಎಂದ.

ಹಾಗಾದರೆ “ ಶಾಂತಿ ” ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ? ಹೌದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಬೇಕು. ಜೀವಿಸುವ ಜೀವಿ ಬಾಳಬೇಕು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ. ಹಾಗೆ ಬಾಳಲು ಈ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಗುಂಡಮಾವ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ; “ ಸಂಪನ್ನ ಎಂದರೆ ಸೂಗ ! ” ಕೈಲಾಗದ ಸಂಪನ್ನನ ಸಂಪನ್ನತನ, ಸಂಪನ್ನತನವಲ್ಲ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದು. ಅದನ್ನು ಇದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜನ “ ನಮಗೀ ಸಮರವಾವಶ್ಯಕವೇ ? ” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗುಲ ನೆಲವೂ ನಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಗಡಿ ಯಾಚೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಒಂದು ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ನೆಲ ನಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಪರರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾತರ ಸಂಧಾನ ? ಏಕೆ ಸಂಧಾನ ? ಎಂಥ ಶಾಂತಿ !

ನಾವು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಳಿಗೆ ಜುನಾವಣೆ ನಡೆಸುತ್ತ. ಮಂತ್ರಿ. ಸಹಮಂತ್ರಿ. ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಕೇಳುತ್ತಾ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆರಾಣೆಗೆ ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಳ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಾ. ಒಂದೇ ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ ಉಡುತ್ತಾ. ನವನಾಗರಿಕತೆಯ ಅಧ್ವರ್ಯಗಳ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಬಡವರ ಪಿತರಂತೆ

ಮಿಳ್ಳಿಳನೆ ನೋಡುತ್ತಾ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೊಡನೆ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಾ. ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಪರದಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಶಾಂತಿ ಅವಶ್ಯಕವೇ ಎಂಬುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ.

Something must be done. ಆದರೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ನಾವೋ, ಬಡಪಾಯಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದವರೋ, ಬಡ ರೈತ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಾಂಧವರು. ಅವರ ನಾಯಕರೆಂದುಕೊಳ್ಳುವವರೋ ? ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಂಕಣ ತೊಟ್ಟವರು ! ಅವರು ಯಾರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮರವೊಂದೇ ಅವಶ್ಯಕ. ಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಅವರ ಬೂಟು ನೆಕ್ಕುವುದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳು ತೊಲಗಿ ಸಮತಾವಾದಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯೇ ಅವರ ಗುರಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸೈತಾನನೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುವವರೇ. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಂತಿಯ ಮಬ್ಬು ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಬೇಕು,

ಕಾಲು ಕೆರೆದು ಜಗಳ ತೆಗೆಯಬೇಕೇ ? ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕಸುವಿದ್ದರೆ ತಾನೇ. ಆಳು ನೋಡಿದರೆ ಅಬ್ಬಬ್ಬ. ಜೋರೆಲ್ಲಾ ಬಾಯಿ ಜೋರು. ಹಿಂದೆ ಫಿರಿಸ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಹಮನಿಯವರು ವಿಜಯನಗರವನ್ನು ಕೇವಲ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಫರರ ರಾಜ್ಯ ಸೂರೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವುದೊಂದೇ ಕೆಲಸ. ಕಾಫರರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೋತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದೂ ಅದೇ ಕತೆ, “ ಬೊಂಬಾಯಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಡ್ಡಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ” ಎಂದನಂತೆ ಒಬ್ಬ ಪಾಕಿಸ್ತಾನೀ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್, ಈ ತೆಮರು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಗತಿ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ?

ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಯಾರು ? ಶತ್ರುಗಳು ಯಾರು ? ಆ ಸುದ್ದಿ ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಬಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರು ನಾವು ಮಾತ್ರ. ರಷ್ಯನರೂ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕನರು ಆ ಸುದ್ದಿ ಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಲ್ಲವನು ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ. ಅವನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

“ ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಶತ್ರು. ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಮಿತ್ರ ”

ಅದುದು ಆಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ನಮಗೆ ನಾವು ಮಿತ್ರರಾಗೋಣ.

=====

ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕರೇ,

ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪರ್ವೆಯಂತೆ ನಡೆವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ—ಈ ವರ್ಷ ಹೋದ ವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ — ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಂತಲ್ಲ ಈ ವರ್ಷ ಬಹು ಕಳೆಯಾಗಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ತರುಣ ಕವಿಗಳೂ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳೂ ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯೇ ಬರುವಂತೆ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದೂ ಅಂದರು.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೋದವರನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆಯಾ ವರ್ಷ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 'ಆಸರ್ತಿ ಕಾಮಣ್ಣ ಹಂಗಾಯ್ತು ಈ ಸರ್ತಿ ಕಾಮಣ್ಣ ಹಿಂಗಾಯ್ತು' ಎಂಬುದೇ ಒಟ್ಟು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು, ಇದೇ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಚೊಚ್ಚಲು ಮಗುಗಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ವರಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಷೆ ಸೇರಿದ ಎಳೇ ತಾಯಂದಿರಂತೆಯೇ ಇತ್ತಂತೆ ಆಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಮಂಧನ. ಕೆಲವು ಹುಡುಗಿಯರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಂದಮ್ಮಗಳ ತೊವಲು ನುಡಿಯನ್ನು (ನವ್ಯ ಕಾದ್ಯದಂತೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ) ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು 'ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮಗುವಿನ ಮೂಗಿನ ಕೊಳೆ — ಕಣ್ಣಿನ ಜಿಬುರುಗಳ ಸೊಗಸಿನಿಂದಲೇ' — 'ಅಯ್ಯೋ ಆ ಹೊಸ ಹುಡುಗಿ ಮಗು ಏನು ಚೆಲುವು ಕಣ್ಣುಗಳು' — 'ಇವಳ ಮಗೂ ಸ್ಪೀನಿನಂತೆ ಬೇರಾವ ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಶಂಸನಾ ಸಂಘದ ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯರು ಗಳಂತೆ ಎಗರಾಡಿದರಂತೆ

ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾದ ಸುಂದರವಾದ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತ ಮುತ್ತೈದೆ ಈ ಮಿಟುಕೂಡಿ ತರುಣಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಸೆರಗಿನಲ್ಲೇ ನಕ್ಕಳಂತೆ ಆಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹನ್ನೊಂದು ಹಡೆದ ಹಿರಿ ಮುತ್ತೈದೆಗೆ “ನಮ್ಮಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಬೊಚ್ಚಲು ಹೆತ್ತವಮ್ಮ ಆದರೆ ಈಪಾಟಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಯ್ತು ಅಂತ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಅಂದಳಂತೆ. “ಹೊಸಪರಿ ಹುರುಪು ವೆಯಸ್ಸಾಗಲಿ ಈ ಹಾರಾಟ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ . ಮತ್ತೆ ಇವಳ ಮುಂದೆ ಬರೋ ಫಡ್ಡೆ ಹುಡುಗೀರು ಹಾರಾಡಿದಾಗ ‘ಚೆಲ್ಲು ಚೆಲ್ಲು’ ಅಂತ ಅನ್ನೋದು ನಾನು ಕಾಣನೇ” — ಅಂತ ಉತ್ತರಿಸಿದಳಂತೆ ಆಕೆ.

ಸ್ವಾಮಿ — ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಹಾಸ್ಯ ವಿಡಂಬನೆ ವಿಭಾಗ ಬಹು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇದೇನು ಶೋಕ ಸಭೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಹಾಸ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಂಧನ ಆಯ್ತಂತೆ. ಹಿರಿಯ ಕೊರವಿ ಅಲ್ಲಿರಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸಿತಂತೆ. ಆಯ್ತು ಮಾತಾಡುವುದು ತಾನೇ ... ಆಡಿದರಾಯ್ತು ಹಾಸ್ಯ ವಿಡಂಬನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಾದರೂ ಆಡಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲೋಕವಿರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇಳಿಬಂತು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಸಂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸರಿ. “ಮಗೂನ ಸಾಕೋದರ ಮೇಲೆ ಮೂರು ತಾಸು ಮಾತಾಡೋಕಿಂತ ಡೇಶಕ್ಕೆ ಸತ್ಪ್ರಜೆಯಾಗೋ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ತೋರಿಸೋದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?”

ಅಂತೂ ಈ ಸರ್ತಿ ಕಾಮಣ್ಣ ಹೀಗಾಯ್ತು ... ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬಾಯಿ ಬಡ್ಕೊಳ್ಳೋವರೆಗೂ ಸದ್ಯ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ.

ಇತಿ,

— ಪಂಪಾಪತಿ

ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಮನೆ ಬೆಕ್ಕು ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಗಂಡನ ತರಹಾನೇ !

—ರಾತ್ರಿ ಅವೇಳೇಲಿ ಕೆಟ್ಟಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡು, ಮನೆಗೆ ಬಂದು. ಅಡಿಗೆ ಮನೇಲಿ, ಮುಸಿರೆ ಪಾತ್ರೇಲಿ, ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನ ಗಬಕ್ ಅಂತ ನುಂಗೋದು.

*

*

*

*

ತಲೆ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಿದ್ದೀನಿ

ಮದ್ರಾಸಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟರ್ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಂತೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಇವರನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಮುಂದೆ ಹೋದರಂತೆ. ಆದರೆ ಕೂಲಿ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಂತ ಹೆಸರು, ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋದಳಂತೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳಂತೆ.

ಧನ್ಯೆ ! ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಅಂತಃಕರಣದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ನೊಂದು ಬೆಂದವರಿಗೆ ಹಂಚಿಟ್ಟಳು.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೋದಿದ ದಿನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುಕ್ಕೆ ಸೇಂದಿ ಗಡಂಗಿನ ಪಕ್ಕದ ಕಾಲು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ವಾಡಿಕೆ ಕಾಲು ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಲಗಿದ್ದ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಮೈ ಮರೆತವನಂತೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು ಹಾವೋ. ಚೇಳೋ ಕಾಲು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ ಇವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ.

ದಿಟವಾಗಲೂ ಅವನಿಗೆ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿತ್ತು. ಕಾಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದೆ ಕಣಕಾಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಚುಚ್ಚು ಗಾಯಗಳು ಕಂಡುವು ಓಹೋ ! ನಾಗರಹಾವು ಕಚ್ಚಿರ ಬೇಕು ! ಬೇಗ ಮೊಣಕಾಲ ಕೆಳಗೆ ಬಿಟ್ಟೆ ಬಿಗಿದೆ. ಚುಚ್ಚು ಗಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನ ಚೂರಿನಿಂದ ಹರಿದೆ. ರಕ್ತ ಹೊರ ಬರಲಿ ಅಂತ, ರಕ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂತು ಬಿದ್ದಿದ್ದವ ಪಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು, ಅಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ಎತ್ತು

ಕೊಂಡು ನಾನು ಹೋಗಲಾಗುತ್ತೆಯೇ ಅಂತ ನೋಡೋಣ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಅವನ ಕತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ತೋಳು ಹಾಕಿ ಎತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಹೆಣ ಭಾರ ಆ ಘಟಕೆ. ನನ್ನ ತೋಳು ಮುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗು ಹಾಕಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಲಿ ಹೋಗೋರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿದರೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೇನೋ ಅಂತ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಓಡಿ ಬಂದರು, ಕಾಲು ದಾರಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದರು. ನನ್ನನ್ನ ಹಾಗೂ ಬಿದ್ದಿದ್ದವನನ್ನ ನೋಡಿದರು. “ಏನಾಡಿದೆಯೋ ಇವನಿಗೆ ?” ಅಂತ ನನ್ನನ್ನೇ ದಬಾ ಯಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ವಿಷಯ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ ! “ಇವ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ, ಈಗ ತಾನೇ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತು ಮುಗಿಸಿ ಈ ಕಡೆ ಹೊರಟ, ನೀನಿಲ್ಲೇ ಅವನನ್ನು ವಿಷ ತಿನ್ನಿಸಿ ಬೀಳಿಸಿದ್ದಿ, ಅವನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೂ ಕದ್ದಿದ್ದಿ” ಎಂದ ಒಬ್ಬ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಧಾಂಡಿಗ ನನ್ನ ಜೇಬಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ “ನೋಡು! ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ” ಎಂದ. “ನೋಡಿದೆಯಾ ? ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಎಂಟು ರೂಪಾಯೇ ಇವ ಈಗ ಸಾಲ ತೆಗೊಂಡಿದ್ದ” ಎಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ.

ನನ್ನ ಎಂಟು ರೂಪಾಯನ್ನೂ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಎರಡು ತಪರಾಕು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹಾಕಿ ಈಕಡೆ ಬಂದೀಯಾ ಹೋಗು ಎಂದು ಒದ್ದು ಕಳಿಸಿದರು ನನ್ನನ್ನು. ನಾನೂ ಓಡಿದೆ, ಕುಂಟುತ್ತಲೇ ಓಡಿದೆ. ಕಾಲು ದಾರಿ ತುದೀಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಂತೆ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ.

ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಘಟ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೇಕೆ ಹಾಕಿ ನಗ್ತಾ ಇತ್ತು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಅವನನ್ನು, ಕುಡಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದನೇನೋ, ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ಏನೋ ದೇಶೀ ವೈದ್ಯ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೇನೋ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಧನ್ಯೆ ! ದಿಟ.

ಆದರೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಲಿ ಅಪಘಾತ ಆದೋರು ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ದಾರೀಲಿ ತಲೆ ಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಿಡ್ತೀನಿ.

— ಪ್ರಸಾದ್.

ಎರಡು ಕಪ್ಪು, ಮೂರು ಊದಾ, ಒಂದು ಚೌಕಳಿ

ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಶಬ್ದ ಆಯಿತು.

ನಮ್ಮನೆ ಅಟ್ಟವೋ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂತಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಾಗ ಸಿಗುಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಏನನ್ನಾದರೂ ಹುಡುಕ ಹೋದರೆ ಬೇಡದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಿಗೆ ಎಡವುತ್ತೆ. “ಬೆಳಗಿನ ರೂವ ಈಗ, ಕಳ್ಳ ಯಾರೂ ಇಳಿದು ಬರುಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಬೆಳಕಾದ ಮೇಲೆ ಅಟ್ಟಾನ ತಲಾಶ್ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು” ಎಂದು ಅರೆನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ. “ಹೇಗೂ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದೀವಿ ಭಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದೂ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ತಾಪತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಆದ ಶಬ್ದದ ನೆನಪೇ ಮರೆತುಹೋಗಿತ್ತು. ಊಟ ಮಾಡಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದೆ, ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬರ್ತೀನಿ ! ಅಂಗಳದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹರಡಿವೆ. ಮನೆಯಾಕೆ ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಕಳ್ಳ ಬರುಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದರೆ ಹಾಡೇ ಹಗಲೇ ಕಳ್ಳ ಒಂದು ಸಾಮಾನೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಎಸೆದು, ಓಡಿದ್ದಾನೆ ಮನೆಯಾಕೆ ಏನಾದಳು? ಅವಳನ್ನೂ ಕಳ್ಳ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅನುಮಾನ ಆಯ್ತು. ಐವತ್ತರ ಪ್ರಾಯದ ಆಕೇನ, ಐವತ್ತು ಮಣ ತೂಗುವ ಆಕೇನ, ಯಾವ ಕಳ್ಳನೂ ಹಾರಿಹೋಗಿರಬಹುದು ಹೋಗಿರಲಾರ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಮತ್ತೆ ! ಖೂನಿ ಗೀನಿ ಮಾಡಿ ಓಡಿ ಹೋದನೋ ಕಳ್ಳ ! ನಮ್ಮಾಕೆ ಗಂಟಲು ಕಂಚು ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಊರು ಕೇರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಸುತ್ತೆ. ಕಳ್ಳ ನನ್ನ ಕಂಡು ಈಕೆ ಏನಾದರೂ ಅರಚುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಕಳ್ಳಬೆದರಿ ಈಕೆಯ ಗಂಟೆ ಲನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ, ಆಕೆ ಹಾಗೇ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿ ನೀಲಿಯಾಗಿ ಗೊಟಕ್ ಅಂದಿದ್ದರೆ ? ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಈಕೆ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅದುವುಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದಡಿ ಅಗಲದ ಕೈ ಇರಬೇಕು ಒಂದೊಂದಡಿ ಉದ್ದದ ಒಂದಂಗುಲ ದಪ್ಪದ ಬೆರಳು ಗಳಿರಬೇಕು. ರಾಕ್ಷಸನ ಕೈಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರು ಕಳ್ಳಂದಿರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿದ್ದರೆ ? ಸಾಧ್ಯ.

ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನಾಗೋಲಿ ಗೂಡೆ ಇತ್ತು ನನ್ನ ಮದುವೇಲಿ ಆ ಗೂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಗಾಲಿಟ್ಟು ಆಕ್ಕಿ ಅನೆ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಉಪ್ಪಿನ ಆನೆ ಕೊಡ್ತೀಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ ಗೂಡೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಬಣ್ಣ ಸುಣ್ಣ ಮಾಡಿ ಆಗ ಅಂದವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ನುಜ್ಜು ಗುಜ್ಜಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಹಳೇ ಅಂಗಿ. ನೇವಿ ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಸರ್. ಗುಂಡಿ ಇತ್ತಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಜಾ! ಅದನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ನಾನು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಳಗುಳಿ ಮಣೆ. ಅಲ್ಲೇ ಹರಿದ ಕಾಶ ಪೀತಾಂಬರ, ನಮ್ಮಜ್ಜಿ ಮದುವೇಲಿ ದಾರೆಗ ಉಟ್ಟಿದ್ದು. ಒಂದು ಜತೆ ಪಾಪಾಸು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಅದರ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಂಕಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡು ಕಸಪರಿಕೆ, ತುಂಡು ಕಸಪರಿಕೆ, ಭತ್ತದ ಅರಳು ಹುರಿಯುಕ್ಕೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿದ್ದು. ತೂತು ಬಿದ್ದ ಬಾಣಂತಿ ಲೇಹದ ಬಾಂಡ್ಲೆ. ಹಳೇ ಕಾಗದಗಳ ಕಂತೆ ಒಂದು, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನೇ ಬರೆದು ನಾನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೊಂತೆ ಒಂದು.

ಮೂರು ಚಕ್ರದ ಜೈಸಿಕಲ್ ಒಂದು, ಕಾಗದದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಳೇ ಗುಡಾಣ, ಮುರುಕಲು ಗಣೇಶನ ಮಂಟಪ, ಎರಡು ತುಟಿ ಒಡೆದ ಜಾಡಿಗಳು, ಮೂರು ತಳ ಒಡೆದ ತಪ್ಪಲೆಗಳು. ಏಳೆಂಟು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ತಟ್ಟೆಗಳು. ಮುಗ್ಗು ಮುಗ್ಗಲಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಜರ್ಮನ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಲೋಟಾಗಳು, ಮುರಿದ ಈಳಿಗೆ ಮಣೆ.

ಮಣಿ ಪಟಗಳು ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಲಾಂದ್ರಗಳು

ಅಂಗಳದ ತುಂಬಾ ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದುವು. ಒಂದೊಂದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೂ ಹಳೇ ನೆನಪು ಉಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳಗುಳಿ ಮಣೇಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಜತೆ ಆಟ ಆಡಿ ಗೆದ್ದು ಮೊದಲು ಬಹುಮಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು - ಅಜ್ಜಿಯ ಧಾರೆ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಕೃಷ್ಣನ ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹೊದಿಸಿದ್ದು, ಪಾಪಾಸಿನ ಕೈಲಿ ಕಾಲು ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ನಾಗೋಲಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕುಂಟುವಂತಾಗಿದ್ದು - ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಲಾಂದ್ರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದು, ಆಗಿನ ಉತ್ಸಾಹ, ಅಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು.

ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಅವುಗಳು ಚುರುಕಿಸಿದ ನೆನಪು ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಾಕೆಯನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳು ? ಏನಾದಳು ? ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾಕೆ ತೆಗೆದಿದ್ದಾಳೆ ?
“ಲೇ, ಪದ್ದೂ, ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯೋ ? ಸತ್ತಿದ್ದೀಯೋ ಬದುಕಿದ್ದೀಯೋ” ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ

ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಯಬ್ದ. ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ಹಗರಣ ಕಂಡರೆ, ಮನೆಯಾಕೆ ಹೆಣ ಸಿಕ್ಕರೆ ನಾನೇ ಖೂನಿ ಮಾಡಿದ್ದೀನಿ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಪಡಬಹುದು ಆಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಣಗಾಡೋರು ಯಾರು? ಎಂದು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ.

“ಲೇ ! ಪದ್ಮಾವತಿ, ಊರಿಗೊಬ್ಬಳೇ ಪದ್ಮಾವತಿ, ಕಣೆ ನೀನು, ಮಾತನಾಡೆ, ಒಂದು ಮಾತನಾಡೆ” ಎಂದು.

ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ದಡಬಡಗುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದ ಆಯಿತು. ಎಲಾ ! ಕಳ್ಳರು ಇನ್ನೂ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಇದಾರೆಯೇ ? ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬೇರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೆನಲ್ಲ, ಬೇಗ ಓಡಿ ಹೋಗುಕ್ಕೂ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನಲ್ಲ ಎಂದು ಭಯವಾಯಿತು.

“ಯಾರು ಅಲ್ಲಿ” ಎಂದು ಕೇಚಲ ದ್ವನಿಯಲ್ಲೇ ಕೂಗಿದೆ. ಅಟ್ಟದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾವತಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಳು. ಮಂಡಿ ಮೇಲೆ ಸೀರೆ ಬಿಗಿದಿದೆ, ಸೆರಗನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದಾಳೆ, ಮೈ ಹಣೆಯೆಲ್ಲಾ ಬೆವರಿ ನೀರಾಡುತ್ತಿದೆ ಸುಸ್ತಿನ ಕಳೆ ಹಾಗೂ ಏನೋ ಜಯಿಸಿದವರ ತರಹ ಗೆಲುವಿನ ಕಳೆಯೂ ಕೂಡ.

ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅಟಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಳ್ಳನನ್ನು ಇವಳೇ ಖೂನಿ ಮಾಡಿ ದ್ದಾಳೋ? ಎಂದು ಒಂದು ಚಣ ಅನುಮಾನ ಬಂತು: ಹೇಗೂ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮೊದಲ ಮಗಳು, ಚುರುಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬರೀ ಭಾರದಿಂದಲೇ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಅಪ್ಪಚ್ಚಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿವಂತೆ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆಕೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ, ತುಟಿ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿರಿಸಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಂತ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ,

“ಎರಡು ಕಪ್ಪು, ಮೂರು ಊದಾ, ಒಂದು ಚೌಕಳಿ” ಎಂದು ಪಿಸು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಸುರಿದಳು.

ಆರು ಜನ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆಯೇ? ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿಶಾ ಕುಡಿಸಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಿಸಿದ್ದಾಳೆಯೇ ? ನನಗೆ ಹುಷಾರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ ! ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ತೂಕದ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಂದೆ ಸೆಣಕಲ ಗಂಡ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುವುದು ಕ್ಷೇಮ, ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದೆ. ಸದ್ಯ ! ಬದುಕಿದ್ದಾಳಲ್ಲ ! ತಿಥಿ ಖರ್ಚು ಉಳಿಯಿತಲ್ಲ ! ಮುಂದೇನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಮೆಲ್ಲಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದಳು ಪದ್ಮಾವತಿ.

ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಏಣ ಎಲ್ಲಿ ಮುರಿದುಬೀಳುತ್ತೋ ಎಂದು ಕಾತುರದಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದಳು. ಸೆರಗನ್ನು ಸೊಂಟದಿಂದ ಸಡಿಲಿಸಿ ಹಣೆ ಒರೆಸಿಕೊಂಡಳು
ಸೀರೇನ ರುಪಾಡಿಸಿ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

“ಅಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ ! ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಶಬ್ದ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ
ನೀವು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಮನೆಗೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿ ತಲಾಶ್
ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಸಾಮಾನನ್ನು
ಅಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಸೆದೆ ಹುಡುಕಿದೆ, ಹುಡುಕಿದೆ ಅಮೇಲೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.
ನಮ್ಮನೆ ಬೆಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ? ಮಂಜಿನ ಹಾಗೆ ಬೆಳ್ಳಗಿದೆ ಅಂತ ಹೊಗಳ್ತಾ ಇದ್ದಿರಲ್ಲ, ಆ
ಬೆಕ್ಕು ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಮರಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಲ್ಲೋ ತಿರುಗಿ ಸಂದಿ ಅಲೆ
ಯುಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅಟ್ಟದ ಮೂಲೇಲಿ ಹಳೇ ಜಮಖಾನ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲವೇ
ಅದರ ಮೇಲೆ ಆರು ಮರೀನೂ ಹಾಕಿದೆ. ಎರಡು ಕಪ್ಪು ಮರಿ ಅಂದ್ರೆ ಕಪ್ಪಂಕಪ್ಪು
ಮೂರು ಊದಾ ಬಣ್ಣದ್ದು, ಒಂದನಕ ಚೌಕಳಿ ಬಣ್ಣ. ಒಂದಾದರೂ ತಾಯಿ ತರಹ
ಇರಬೇಡವೇ ? ಯಾರ ಜತೇಲಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿತ್ತೋ ಮುಂಡೇದು ! ಅಪ್ಪಂದಿರ
ಬಣ್ಣವನ್ನ ಹೋತುಕೊಂಡಿವೆ, ಮರಿಗಳು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಮುದ್ದಾಗಿವೆ ಅಂದ್ರೆ !
ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದುವು ಹಳೆ ಕಂಬಳೀನ ಹೊದಿಸಿ ಬಂದೆ, ನೀವು ಕೂಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ
ಬಿಡ್ತೀರೋ ಅಂತ ಹುಷಾರು ಕೊಟ್ಟೆ”

ಎಂದಳು, ಪದ್ರು.

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ, ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಗಳೂ ಮುದ್ದು. ಹೆರದೆ ಇದ್ದ ತಾಯಿಗೆ ನಿತ್ಯ
ಬಾಣಂತನ.

“ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಕಣೆ ! ಆದರೆ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾಕೆ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ? ”
ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ

“ಮತ್ತೆ ! ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತಲಾಶ್ ಮಾಡುವಾಗ, ತಾಯಿ ಬೆಕ್ಕು ಹಾಲು
ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಿದ್ರೆ ಸುಲಭ ಅಲ್ಲವೇ ? ಬಾಣಂತಿ
ಬೆಕ್ಕು ಗೋಡೆ ಹಾರಿದರೆ ಸುಸ್ತಾಗುಲ್ವೆ !” ಎಂದಳು ಪದ್ಮಾವತಿ.

“ಹೌದು ಕಣೆ, ಬಾಣಂತಿ ಬೆಕ್ಕು ಗೋಡೆ ಹಾರಿದರೆ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತೆ. ಬೀದಿ
ಬಾಗಿಲ ಅಗುಳಿ ಹಾಕೋದನ್ನು ನೀನು ಮರೆತಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ
ಬರೋದು ಬಲು ಸುಲಭ” ಎಂದೆ.

ತೂಕದ ಹೆಂಡತಿ ಎದುರು ಜಗಳ ಆಡಬಾರದು.

ಬಚ್ಚ

AMERICAN WEEDಲು

ಅ ಥಾ F ತ್
ಮಹಾ ಪ್ರಸರಣ

ಸೂಜಿಯಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಕು ಮುರಕು
ಹಿಂಜಿ ಹೆಕ್ಕಿದ ಬಿಳಿಯ ಹೂ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬೆಳಕು
ಜಾಹಿರಾತು ಹುಡುಗಿಯ ಧಳಕು.

— ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ,
ನಯನ ನಾಜೂಕು,
ಅದರ ಬನ್ನಣೆ ಸಾಕು.

ಅದು American Weedಲು !
ಅದಕೆ ನೆಲೆಯಾಗಿಹುದು ನಮ್ಮ ನಾಡು.

ಅದು ಆದುದು ಹೀಗೆ :

ಅನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು ಭಾರಿ ಧಿಮಾಕು;
“ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯೆಂಬ ಬೊಬ್ಬಾಟ ಸಾಕು ಸಾಕು !
ತುಂಬಿ ಒಡಮುರಿಯುತಿವೆ ಧಾನ್ಯದುಗ್ಗಾಣಗಳು
(ಅದಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಹವೋ ಹೆಗ್ಗಣ ?)
ಕೊರತೆಯೆಂಬುದೆಯಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮುಂದಣ
ದಯೆಯ ಮಳೆ ಕರೆದಿಹುದು P L 480 !
ಹೇಳಿ, ಅದಕೆ ಬೇರಿನ್ನಾವ ಯೋಜನೆ ಸಾಟಿ ?
ಅದನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ,
ತಗ್ಗುವುವು ಬೆಲೆ !”

“ತ್ವರೆ ಮಾಡಿ ತ್ವರೆ ಮಾಡಿ !

ರಿಲೀಜು ಮಾಡಿದ ಅಗ್ಗದ ಕಾಳನು ನೀಡಿ”

ಹೀಗೆಂದು ಜನ ಕೂಗಾಡಿ ಬೊಬ್ಬಾಟ ಮಾಡಿದೊಡೆ
ಉಗ್ರಾಣ ಗರ್ಭದೊಳೆದ್ದಳ್ ಗುಪ್ತ ಪ್ರಚಂಡಳ್,
ಸುಪ್ತಕಾಮಿನಿ ಅವಳ್ ಏನೇನೋ ಕನಸು ಕಂಡಳ್,

ಬಲು ಬೆರಕಿ ನೋಡು.
 ಅಮೇರಿಕನ್ ವೀಡು.
 ಸುಗ್ಗಿ ಇನ್ನೂ ದೂರ
 ಹಿಗ್ಗಿ ಹೀಚುತಿವೆ ದರ
 ಅಗ್ಗದರಂಗಡಿಗೆ ಬರ
 ನುಗ್ಗಿದರು ಮುಗ್ಗಿದರು.
 ಕೋರಿದರು ಗೋದಿಯ;
 ಹೆಕ್ಕಿದರು ಅಕ್ಕಿಯ.
 ಸೆರೆಮನೆಯ ರಾಗಕ್ಕೆ
 ಕೊನೆಯ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡು
American Weedಉ.
 ಅವಳು ಬಲು ಬೆರಕಿ,
 ಅವಳಿಗಿನ್ನಾರ ಹೆದರಕಿ ?

ಗಾಳಿ - ಮಳೆ - ಧೂಳಿ
 ಇತ್ತಿಂದತ್ತ ತೂರಿ ತೂರಿ
 ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬುಳು ಬುಳು,
 ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬುಳು ಬುಳು,
 ಕಲ್ಯಾಣದ ತನಕ ಬುಳು ಬುಳು;
 ಇಲ್ಲದವಳು 'ಇದ್ದಳು' ಆಗಿ
 ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಎದ್ದಳು !
 'ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಂ' !!

ಪೋರೇನ್ ಹುಡುಗಿಯ ಧಳಕನು ಕಂಡು,
 ನೇಟಿವ್ ಪೊದೆಗಳು ಬೆಕ್ಕಸಗೊಂಡು,
 ಅವನ ಎದೆಗೆ ಎದೆಯ ಹಚ್ಚಿ,
 ಇವನ ಗಲ್ಲ ತುಟಿಯ ಕಚ್ಚಿ,
 ಹಿಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚು,
 ಕೆಡಿಸಿ ಇವರ ನೆಲದ ಕೆಚ್ಚು,

ಅನಿಭಿಷಿಕ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿ - The Queen was crowned!
 ತನ್ನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಆಳಿದಳೇ ಭರತ ಖಂಡ !

- ಅರವಿಂದ ರಾಜ ಪುರೋಹಿತ

ಗಜೇಂದ್ರಸವ

[ಮೂರನೆಯ ಪರ್ವ]

ವಿರಾಟಭವನದ ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಂಪುಡಿ, ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆ, ಚೌ ಚೌ, ಖಾರಾಬೂಂದಿ, ಮದ್ದೂರು ವಡೆ, ಮತ್ತು ನಾನು—ಜೊತೆಗೆ ಪರಶು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಲ್ಹಾರಿ ರಾಯರ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದೆವು. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಝಂಗೂಮಲ್ ತಿಣಕ್‌ಮಲ್ ಸೈತಾನಿಯ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯ ಅನಾವರಣೋತ್ಸವದ ದಿನ ಏನೇನು ರಾದ್ಧಾಂತವಾಯಿತೋ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿತ್ತು.

ಪರಶು ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ.

“ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ ತಿರಕ್‌ಮಲ್ ಮತ್ತು ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದಲ್ಲೇ ಎದ್ದು ದೆಹಲಿಗೆ ಫಲಾಯನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು,” ಅಂದರು ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆ.

“ಛೇ! ಫಲಾಯನ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕಿ? ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ನಮಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲಾಂತ ಯಾಕ್ರೀ ಹೇಳಿರಬಾರ್ಡು?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ಓಂಪುಡಿ,

“ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಆಗೊಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿದ್ದೂ ಕಹಿ ಅಲ್ಲ ಹುಳಿ ಅಂತ ಗಾದೇನೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ!” ಅಂದರು, ಮದ್ದೂರು ವಡೆ.

ತುಸ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಮೆದುಳೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದವು.

“ಹಾಗಿದ್ದ, ಮೇಲೆ ಆ ತಿರಕ್‌ಮಲ್ ಮತ್ತು ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿಂದ ಪುನಃ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರು!” ಅಂದರು ಚೌ ಚೌ.

“ಸುಮ್ಮನಿರೀಪ್ಪಾ! ಮೊದಲೇ ಸಿಂಧಿಗಳು. ಪ್ರಾಯಶಃ ತಾವು ಕುಡಿದ ಶಾಂತಾರಾಮನ ಗಜೇಂದ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವರು ಕಾಸು ಬಿಚ್ಚಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.” ಅಂದರು ಖಾರಾಬೂಂದಿ.

“ಶಾಂತಾರಾಮನ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವ ಅಲಿ,—ಚಿದಂಬರನ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವ ಚಿದಂಬರ ಅಂದರೆ—ಶಾಂತಾರಾಮನಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ—ಅಂದರೆ ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೇ. ” ಅಂತ ಮದ್ದೂರು ವಡೆ ತಿದ್ದಿದರು.

“ ಸರಿ ಬಡಿ—ಅದಕ್ಕೇ ಆ ಮುಂಡೇವು ರೊಕ್ಕ ಬಿಚ್ಚಿರಲಾರರು. ” ಅಂದರು ಖಾರಾಬೂಂದಿ.

“ ಅಗೋ ರಾಯರು ಬಂದರು ! ” ಅನ್ನುತ್ತಾ—ಅವರು ಮುಂದೆ ಆಡುವ ಮಾತಿನ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನೂ ಬಿಡಬಾರದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರಿಗೆ ಖಾರದ ಗೋಡಂಬಿ, ಸ್ವಾಂಗ್ ಕಾಫಿ ತರಲು ಪರಶು ಓಡಿದ.

ಹಿಂದೆ ನಾಟಕ ಶಿರೋಮಣಿ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ರಂಗಸ್ಥಳ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಶೆ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿರಾಟಭವನದ ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಗುಗ್ಗಿ ತೆಗೆದು ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರ ತುಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತೆವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏರಿರಬಹುದು. ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರು ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು.

“ ಆ ತಿಣ್ಣೆ ಮಲ್ ಚಿತ್ರದ ಕಥೆ ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗಂಡಿತು ರಾಯರೇ ? ” ಅಂತ ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆ ಶುರು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆ ತುಸು ಆತುರ ಮನುಷ್ಯ, ಆದರೆ ಚುರುಕಿಲ್ಲ.

“ ತಿಣ್ಣೆ ಮಲ್ ಚಿತ್ರ ಅಲ್ಲೀ ತಿಣ್ಣೆ ಮಲ್ ನ ತಿಲಾ ಪ್ರತಿಮೆ ! ಅಂತ ಓಂಪುಡಿ, ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆಯವರನ್ನು ತಿದ್ದಿದರು. ಆಮೇಲೆ ರಾಯರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ” ಅದೇ ರಾಯರೇ. ಆ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಸಿಂಧೀ ಗುಂಗೂ ಮಲ್ ತಿಣ್ಣೆ ಮಲ್ ಸೈತಾನೀ ಪ್ರತಿಮೆ ಅನಾವರಣದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಆ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವ ಕಂಡಿದು ದೆಹಲಿಯ ತಿರಣ್ ಮಲ್ ಮತ್ತು ಫಿರಣ್ ಮಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ನೀಲಿ-ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನ ಬಳಿದಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಏನಾಯ್ತು ಅಂತ ತಿಳಿಯೋಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಾದಿದ್ದೇವೆ. ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಅಗಾಧ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಡೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೋಡಿದರು.

ಪರಶು ಖಾರದ ಗೋಡಂಬಿ, ಸ್ವಾಂಗ್ ಕಾಫಿ ತಂದು ರಾಯರ ಮುಂದಿಟ್ಟ.

“ ಓಹೋ ! ನಾನು ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಂತಾರಾಮನ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಅಲ್ಲವೆ ? ಅಂದರೆ ಆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ತಿರಣ್ ಮಲ್ ಫಿರಣ್ ಮಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಂಚಾರ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆ ಸೇರಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ? ” ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರು ಕೇಳಿದರು.

ನಾವೆಲ್ಲಾ “ಹೌದು” ಅನ್ನುವಂತೆ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದೆವು.

“ಹೌದು—ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರ ಸೇರಿದರು.” ಅಂದ ಪರುಶು, ಆತುರದಿಂದ.

“ಪರುಶು—ನೀನು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾಫಿಗೆ ಹಾಲು ಜಾಸ್ತಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿಕಾಕ್ಷನ್ ತಾ. ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಾಯರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದರು,

ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಮಗ ಶಾಂತಾರಾಮ (ಮಲ್ವಾರಿರಾಯರು ಮುಂದುವರಿದರು) ಮರುದಿನ ಎದ್ದವನೇ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿ, ಸಿಂಧೀ ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ವಾಪಸು ಬಂದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಿರಕ್‌ಮಲ್, ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಎದ್ದಿದ್ದರು, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವಿಪರೀತ ತಲೆಸಿಡಿತ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಏನೋ ಭಿಂತಿ.

“ಲೋ ಫಿರಕ್, ಈಗೇನು ಮಾಡೋಣ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ ತಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ನನ್ನನ್ನೇನು ಕೇಳುತ್ತಿ ? ನಿನ್ನ ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾನು ಮೂರ್ಖನಾದೆ.” ಅಂದ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ಲೋ ಫಿರಕ್. ನೀನೋ ಮೊದಲು ಆ ಬಣ್ಣದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದು. ನಾನೋ ?”

“ನಿಜ ಹೇಳು ತಿರಕ್, ನೀನು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ಅಲ್ಲ ಮೊದಲು ಬಳಿದಿದ್ದು ?”

“ಎಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲ. ನೀನು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ಕೊಡೋಕೆ ನಾನು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಬಳಿದೆ.”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಯ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕನಸೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗೇ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ನಾವೇ ಅಂತ ಯಾರು ನೋಡಿದರು ? ಅಂತ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ

ಶಾಂತಾರಾಮ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ.

“ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಕಳ್ಳಿದ್ದ ಟಾನಿಕ್ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕುಡಿದಿರಿ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

“ಸೀಸೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದೆವು” ಅಂದ ತಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ಸರಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಯ್ತು” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

“ಏನರ್ಥವಾಯ್ತು ?” ಫಿರಕ್ ಕೇಳಿದ.

“ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಝಂಗೂಮಲ್ ತಿಣಕ್‌ಮಲ್ ಸೈತಾನಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಯಾರೋ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದಿದ್ದಾರೆ”

“ಅರೆ—ಬಾಪ್ರೇ ! ಆ ಐದ್ಮಾಷ್‌ನ ಹಿಡಿದು ಒದೆಯಬೇಕು.” ಅಂದ ತಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒದೆಯಬೇಕು,” ಅಂದ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್

“ಪ್ರತಿಮೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಟೋಪಿ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಡುವಿಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮುಘರ್ ಕಟ್ಟಿದೆ.” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

“ಹಾಯ್‌ರಾಮ್ !!” ಅಂತ ತಿರಕ್‌ಮಲ್ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತ ಹಾಗೆಯೇ ಹಾರಿದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರ ಒಬ್ಬರ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಕುಳಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹಾರುವುದು ಕಷ್ಟ.

“ಹಾಯ್ ರಾಮಾ !!” ಅಂದರು ಪುನಃ.

“ಹರಕ್‌ಮಲ್ ಸೇರರು ತುಂಬಾ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

“ಹಾಯ್ ಬಾಪ್ರೇ !!” ಅಂದರು, ಇಬ್ಬರೂ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಪುನಃ ಹಾರುತ್ತಾ.

“ಅರೇ ಶಾಂತರಾಮ್, ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಕಾರಣ. ನೀನು ಆ ಖಡ್ಗ ಮೃಗದ ಪಾನಕ ನಮಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಗ್ತಾನೇ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ.” ಅಂದ ತಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ಖಂಡಿತ ಆಗ್ತಾನೇ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ ” ಅಂದ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್.

ಶಾಂತಾರಾಮ ಅವಾಕ್ಕಾದ,

“ಖಡ್ಗಮೃಗ? ಛೇ! ನಾನು ಕಳ್ಳಿದ್ದು, ಕಪಾಯ. ಆನೆಗೆ ಕೊಡೋ ಟಾನಿಕ್ !” ಅಂದ.

“ಆದರೆ. ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೆ ‘ಎಲಿಫೆಂಟ್’ ಅಂತ ಬರೆದಿದೆ!” ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ.

“‘ಎಲಿಫೆಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಆನೆ.” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

ತಿರಕ್‌ಮಲ್, ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ತಾತ್ಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತೆಪ್ಪಗಾದರು.

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಶಾಂತಾರಾಮ್. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಬಾರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಚಾವ್‌ಮಾಡು.” ಅಂದ ತಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ಏನಾದರೂ ಮಾಡಪ್ಪಾ ಶಾಂತಾರಾಮ್.” ಅಂದ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತೇನೆ.” ಅಂದ ತಿರಕ್.

“ನಾನೂ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂರೈವತ್ತು ಕೊಡ್ತೇನೆ” ಅಂದ ಫಿರಕ್.

“ ಬೇಡ ಫಿರಕ್. ನೀನೂ ಐನೂರೇ ಕೊಡು. ” ಅಂದ ತಿರಕ್.

“ ಅಚ್ಚಾ ” ಅಂದ ಫಿರಕ್‌ಮಲ್.

“ ಸರಿ. ಹಣ ತನ್ನಿ. ನಾನೂ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಹರಕ್‌ಮಲ್ ಸೇರರ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೀ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸ್ತೇನೆ ” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ, ಸಿಂಧೀಸದನದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಟಿತು—“ ಸೇರ್ ರುಂಗೂಮಲ್ ತಿಣಕ್‌ಮಲ್ ಸೈತಾನಿಯವರ ಭವ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆಸಾಮಿ ಒದಗಿದಂತಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಬೃಹತ್ ದುರಂತವನ್ನು ಶಾಂತಾರಾಮ್. ತಿರಕ್‌ಮಲ್ ಸಿಂಗಾನೀ ಮತ್ತು ಫಿರಕ್‌ಮಲ್ ಪಿಂಗಾಣೀ ಇವರುಗಳು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆಂದೂ, ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅನಾವರಣವು ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದೂ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಟಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಯ್ತು.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಶಾಂತಾರಾಮ ತಾನೇ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವದ ಒಂದೊಂದು ಚಂಚ ಮಾತ್ರ ತಿರಕ್‌ಮಲ್ ಪಿರಕ್‌ಮಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದ.

“ ಶಾಂತಾರಾಮ್ ”—ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟು ನಾಜೂಕಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದೆ ಹೇಳು.” ಅಂತ ತಿರಕ್.

“ ಹೇಳು ಶಾಂತಾರಾಮ್ ” ಅಂದ ಫಿರಕ್.

ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಸೇರ್ ಹರಕ್‌ಮಲ್ ಮಂಗಾನಿಯವರ ಮಗನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪರಾಣ—ಖಿರ್‌ಮಲ್‌ಖಾನ್‌ನ ಹಿಡಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಧಳಿಸಿ ಅವನ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕಿತ್ತು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಈಗ ಆ ಖಿರ್‌ಮಲ್‌ಖಾನ್—ನಮ್ಮ ಸೈತಾನಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಊನವಾಡಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂದೂ, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂವರೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಖಿರ್‌ಮಲ್‌ಖಾನ್‌ನ ಹಿಡಿದು ಅವನ ಬಲಗೈನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂಳೆ. ಎಡತೊಡೆಯ ಮೂಳೆ, ಐದು ಪಕ್ಕಲುಬುಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಏಳದ ಹಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ ಬಣ್ಣ ಅಳಿಸೋಕೆ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ” ಅಂದ ಶಾಂತಾರಾಮ.

“ ಪರುಶು ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಂಗಲ್ ಸ್ಟಾಂಗ್ ಕಾಫಿ ತಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾಳೆಗೆ ತರಕಾರಿ ಕೆಸವು. ಬಾಳೆಯ ದಿಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.” ಅಂದರು ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರು ತಮ್ಮ ಕಥೆ ಮುಗಿಸಿ.

“ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಶಾಂತಾರಾಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಬಾಂಬೇಲಿ ” ಅಂದರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ.

“ ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಈ ಗಜೇಂದ್ರಾಸವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿಲಿಟರೀಗೆ ಯಾಕ ಕುಡಿಸಬಾರದು—ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ ! ” ಅಂದರು ಬಾಳೇಕಾಯಿ ಬಜೆ.

ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕುಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಜೈನಾ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದವರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುವ ಬದಲು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡೋದು ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ಮಲ್ಹಾರಿರಾಯರು.

ಮಲ್ಹಾರಿರಾಯರ ಅಗಾಧವಾದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾ ವಿರಾಟ ಭವನ ಬಿಟ್ಟೆವು.

— ಕೇಫ

ಪಾನನಿರೋಧದ ನೀತಿನ ಸಡಿಲಿಸ್ತೀರಂತೆ. ನಿಜವೇ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಮಗಾಗೋ ನಷ್ಟಾನ ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕು.

ಯಾರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ!

ಒಬ್ಬ ಅಗಸ ತನ್ನ ಮಗನ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ.

“ಅಪ್ಪಾ...ನಾವು ಹೆಣ್ಣು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.” ಅಂದ ಮಗ. .

“ಏಕೆ ಮರಿ ? ”

“ಹೆಣ್ಣು ಕತ್ತೆ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಮರಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ನಾವು ಕತ್ತೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ! ಈಗ ನಾವೇಕೆ ಇಷ್ಟಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು 15-ಪೈಸಾಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಇದ್ದುದನ್ನು 20 ಪೈಸಾಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬಾರದು ? ನಮಗೇನು ಸರಕಾರವು ತುಟ್ಟಿಬತ್ತೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೆ ? ”

“ಇಲ್ಲ. ಹೌದು ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವೇಕೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು ? ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಗೆದಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಿಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣ ಯಾರೂ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಲಾರರು. ನಾವೇನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ? ”

“ಏನಪ್ಪ ಅದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಷಯ ? ”

“ಅದೇ S. S L C ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಸಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅದೇನೋ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ‘ಕೊಯ್ತಾರಂತೆ’ ” ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯನು, ತಂದೆ, ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ, “ಛಿ, ನಿಮಗೇನಾದರು ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೆ ? ಮೂಕಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತು ಹೋಗುವುದೆ ? ” ಎಂದು ಹೊರಟುಹೋದ.

“ಲೋ ಮರಿ ನೀನೊಬ್ಬನೆ ಕುಳಿತುಕೊ ನಾನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.”

“ಆಗಲಪ್ಪ...ಅಪ್ಪಾ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ಇವರಾರು ? ”

“ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮರಿ, ಇವರನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಯಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ದೊಡ್ಡವರು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದು.”

“ಅಪ್ಪ ”

“ ಏನ್ ಮರಿ ? ”

“ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳ್ತೆ ? ”

“ ಕೇಳು ಮರಿ ಅದಕ್ಕೇನು ”

“ ಅಲ್ಲಪ್ಪ ಈ ಎಮ್ಮೆಲೇ ಈ ಮೂಕ ಪಾಣಿ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಆದರ ತೋರಿಸಿ ದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಬಾಯಿ ಇದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅವರ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಅತ್ತು, ಹೊರಳಾಡಿದ್ದು ಯಾವ ಕೆಲಸಾನೂ ಮಾಡಿಕೊಡೊದಿಲ್ಲವಲ್ಲಪ್ಪ...ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡೆ ಏನಪ್ಪ ? ”

“ ಛೇ...ಛೇ... ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಬಾರದು ತಿಳಿತಾ ?...ಹೇ...ಹೇ ” ಎಂದು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದ ಮುದುಕ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದೇ ದಾರಿಯಾಗಿ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯ ಗೌಡರು ಬಂದು ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಗ ಕುಳಿತಿದ್ದನ್ನು. ಮುದುಕ ತಂದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವನ್ನು ನೋಡಿ. “ ಏ...ಹುಡುಗ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರ್ದಿ. ಇಳಿದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೇನ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸು ಪಾಪ ಎಷ್ಟು ದಣಿದಿದ್ದಾರೆ ! ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟ ಗೌಡ. ಮಗನನ್ನು ಇಳಿಸಿ ತಂದೆ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದ.

“ ಅಪ್ಪ ”

“ ಏನು ಮರಿ ? ”

“ ಈ ಗೌಡ ಹಣ್ಣುಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಉದುರಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಗೌಡಕಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೂ ತಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ರಾಮ. ಕ್ರಿಷ್ಣ ಎಂದು ಕಾಲ ಹಾಕ್ತೆ ಇಲ್ಲಪ್ಪ ಎಷ್ಟು ಆಸೆ ನೋಡು ಈ ಜನರಿಗೆ.”

“ ಅಲ್ಲಮರಿ ನಾವು ದೊಡ್ಡವರ ವಿಷಯ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತಾಡ ಬಾರದಪ್ಪ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅವರು ಹಾಕಿದ ಗೆರೆಯ ಮೇಲೆ ನಡಿಯ ಬೇಕು. ಕೇಳಿಲ್ಲವೇನು ನೀನು ಸೀತಾಮಾತೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾಕಿದ ಗೆರೆ ದಾಟಿದಳು. ರಾವಣ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ.”

“ ಹೌದಪ್ಪ, ಹೌದು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡೆ ಹೋದ.”

“ ಏ ಮುದುಕ ಎಳೆ ಮಗುವನ್ನು ನಡೆಸಿಯಲ್ಲೋ. ನೀನು ನಡೆದ್ರೆ ಕಾಲು ಸವೆಯೊಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಾರದು.” ಎಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗು ತಿದ್ದ ಸೂಟ್ ಧಾರಿಯಾದ ಆಫಿಸರ್ ಹೇಳಿದ. ತಂದೆ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಇಳಿದು, “ ಏ ! ಮರಿ, ಇಬ್ಬರು ಕುಳಿತರು ಜನರು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಕೂತರೂ ಬಿಡೋಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೇ ಇಬ್ಬರು ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುವ.”

‘ ಹೌದಪ್ಪ ನೀನು ಹೇಳೋದು ಸರಿ. ನಡೆದುಕೊಂಡೆ ಹೋಗುವ...ಅಪ್ಪ.’

“ ಏನು ಮರಿ ? ”

“ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಇಳಿಯಲು ಹೇಳಿದನಲ್ಲಪ್ಪ ! ಸೂಟ್. ಬೂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವನು ಯಾರಪ್ಪ ? ”

“ ಆ ಸೂಟ ಮನುಷ್ಯನೇ. ನೋಡಿದ್ದೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ಯಾರೋ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು.”

“ ಅಪ್ಪ, ಈ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬಳಾ ಪಿರಿತಿ ಅಲ್ಲೇನಪ್ಪ ? ”

“ ಅದು ಹೇಗೆ ಹೇಳ್ತಿ ಮರಿ ? ”

“ ಇಲ್ಲೇ ನೋಡ್ತೆಯಲ್ಲಪ್ಪ ನಾನು ಹುಡುಗ ನಡಿಬಾರದು ನೀನು ನಡಿಬ ಹುದು ಅಂತ ”

“ ಹೌದು...ಮರಿ...ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬಾಳಾ ಪ್ರೀತಿ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ.”

“ ಅಪ್ಪ ”

“ ಏನು ಮರಿ ? ”

“ ಈ ಆಫೀಸರುಗಳ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಲೇನಪ್ಪ ! ”

“ ಅದೇನು ಹೇಳ್ತಿಯೋ ಹೇಳು ”

“ ಈ ಆಫೀಸರುಗಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗಂಡ, ಹೆಂಡ್ತಿಕೂಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಬಜಾರಿಗೆ ಹೋಗ್ತಿವಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತಿವಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತಿವಿ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳು ಹಟ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಡಪ್ಪ ಮಗು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚೌ ಬರುತ್ತೆ. ಹುಲಿ ಬರುತ್ತೆ, ದೆವ್ವ ಬರುತ್ತೆ, ನಿನ್ನ ಗುಳುಂ ಎಂದು ನುಂಗುತ್ತೆ. ಅಂತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳ್ತೆ ಹೋದ್ರೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾರಪ್ಪ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಈ ಆಫೀಸರುಗಳು. ಎಷ್ಟು ಪಿರಿತಿ ಅಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಬಳಾ...ಬಳಾ ಪಿರಿತಿ. ”

“ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಡ ಮರಿ ನಾಳೆ ಇವರು ನಮಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕೆ ಹೋದ್ರೆ ಕಷ್ಟ.

ತಂದೆ ಮಗ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಕತ್ತೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲಿಮೆಂಟ್ರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ನೋಡಿ “ ಎಂಥ ಜನಪ್ಪ ನೀವು. ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಿರಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಿರಲ್ಲೋ. ನೀವೇನು ಪುಕ್ಕಟೆ ತಂದಿರಾ ಅದನ್ನು ?

“ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ! ”

“ ಇಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತಂದಿರೋದನ್ನ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗ್ತೀರಿ ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಹೋಗಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

“ ಲೋ ಮರಿ ಆ ಹಗ್ಗ ತಾರೋ ”

“ ಏಕಪ್ಪ ? ”

“ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ನೋಡೋದಕ್ಕೆ ಆಗೋಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಇದನ್ನು ನಾವೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ”

“ ಆಗಲಪ್ಪ ”

“ ಆ ಮುಂದಿನ ಕಾಲು ಕೂಡಿಸಿಕಟ್ಟು ಈ ಕೋಲು ತಗೋ...ಕಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಕು ಉ...ಉ...ಹೀಗೆ...ಊ ಈಗ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೋ ಕೋಲನ್ನು.. ಉ...ಊ...ಹಾಗೆ ಭಾರ ಆಗುತ್ತೆ ? ಏನು ? ”

“ ಇಲ್ಲಪ್ಪ ”

“ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗು. ”

“ ಆಗಲಪ್ಪ ..ಅಪ್ಪ ಈಗ ಹೇಳಿದ್ರಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರು ಶಾಲೆ ಮೇಸ್ಟ್ರು ಅಲ್ಲೇನಪ್ಪ ? ”

“ ಹೌದು ಮರಿ ”

“ ಎಲ್ಲಾ ಮೇಸ್ಟ್ರು ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಇಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ”

“ ಏನು ಮರಿ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ ! ”

“ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ರಲ್ಲಪ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಎಲ್ಲಾ ಮೇಸ್ಟ್ರುಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೂ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ತಗೋತಾರೆ, ತಾವು ಹಣ ತಗೋತೀವಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಕೂತು ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಕಾಲು ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಏನೋ ವದರಲು ಹೇಳಿ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗೋದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹಣ ತಗೊಂಡಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಚೆನ್ನು ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಪ್ಪಾ. ಎಲ್ಲಾ ಮೇಸ್ಟ್ರುಗಳಿಗೂ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ...”

“ ಲೋ ಮರಿ ಏನೋ ದಿಬ್ಬ ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡಿಯೋ ”

“ ದಿಬ್ಬ ಅಲ್ಲಪ್ಪ ಪವರ್ ಕೆನಾಲ್. ಈ ಕಾಲುವೆ ಮೇಲೆ ಫಿರಿ ಆ ಫುಲ್ (ಬ್ರಿಡ್ಜ್) ದಾಟಿ ಹೋದರೆ ಮುಗಿತು, ಹೊಸಪೇಟೇನೆ ಮುಟ್ಟೀವಿ ” ತಂದೆ ವಕಿ

ಕಾಲುಬೆ ಮೇಲೆ ಏರಿದರು, ಬ್ರಿಡ್ಜಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕತ್ತೆ ನಿಂತು ನಗುತ್ತಿರು ವುದನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆ, ಮಗನ ಹೆಗಲೇರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕತ್ತೆಗೆ ತುಂಬಾ ಅವಮಾನ ವಾದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲ ಏನೂ ಅಲ್ಲ ಈ ಕೀಳು ಜನರ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಿತು ಹೆಗಲೇರಿದ ಕತ್ತೆ.

“ಲೋ ಮರಿ ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರೋ ಹಿಂದೆ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಲಾರಿ ಬರ್ತಾ ಇದೆ.”

ತಂದೆ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕತ್ತೆಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಂದೆ, ಮಗ ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಪಾಪ ಕತ್ತೆ ಅವಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮೈಯನ್ನು ರುಡುಕಿಸಿತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹೀಗೆ ಆದ ಕೂಡಲೆ ತಂದೆಯ ಹೆಗಲ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೋಲು ಜಾರಿತು. ಮುಂದುಗಡೆ ಮಗನು ಕೋಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಕತ್ತೆಯು ಕೋಲಿನಿಂದ ಜಾರಿ ಅವಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸ ಲಾರದೆ ಕಾಲುಬೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು.

—ಕುನಾರಿ ಕೃಷ್ಣ

ದೀಪ ಇತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ, ಬೈಸಿಕಲ್ಲಿನವನನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅವ

—ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲವ ಬೈಸಿಕಲ್ಲಿಗೆ ದೀಪ ಬೇಕೆ ? ಎಂದನಂತೆ.

* * * * *
ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದೊಬ್ಬ ಹೆಬ್ಬಗುಬ್ಬಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದನಂತೆ.

—ತೆರಿಗೆ, ತೆರಿಗೆ, ಕೊಲೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರಂತೆ.

* * * * *
ವಿಯಟ್‌ನಾಂನಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡೋದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹಲವಾರು ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪು ಅಂತ ನಾವು ಏಕೆ ಅಂದರೆ

ಜರ್ಮನಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಹೋಯ್ತು. ಅಮೆರಿಕಾ ಹೇರಳ ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿತು. ಜರ್ಮನಿ ಪುನರುದ್ಧಾರವಾಯ್ತು.

ಜಪಾನ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಹೋಯ್ತು. ಗೆದ್ದ ಅಮೆರಿಕಾ ಡಾಲರ್ ಮಳೆ ಸುರಿಸಿತು. ಜಪಾನ್ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು.

ವಿಯಟ್‌ನಾಂನಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ? ಚರಿತ್ರೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * * *

ಪುಸ್ತಕ ನಿಂತದ್ದು

~*~*~*~*~

ಅಲ್ಲಾ ... ಅದೇನೊಂದ್ರೆ ಆ ಪಾಟಿ 'Q' ಆ ಗಾಂಧಿಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ? 'ಮೊನ್ನೆ ನಾನೂ ನಂ ಪುಸ್ತಿ ಹೋದ್ರೆ ... ಹೋದ್ವು ಹೋದ್ವು ಹೋದ್ವು ಟೇಸ್ ಸ್ಕೂಲ್ ... ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿ ಮಿಡ್ಲಿಸ್ಕೂಲ್ ತನಕ ಹೋಗೇ ಹೋದ್ವು !! ಇನ್ನೂ ಆ ತುದೀ ತನ್ನ ನಿಂತೇ ಇದ್ದಾರೆ ಆ Qಗಳು !!

ನೀವಂದ್ರಿ ಒಂದಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಹನ್ನೊಂದು ಬಸ್ಸುಗಳು ಬರುತ್ತೇಂತ ಈ Q'ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು - ಮಳೇಲಿ ನೆಂದು - ಬಿಸ್ಕೆಲ್ಲೊಣ್ಣೆ - ಕಾಲ್ಸೋತು - ಬೇಸತ್ತು, ಬಸ್ ನಿಲ್ಲೋ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರೋ ಹೊತ್ತೆ, ಹನ್ನೊಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದೂ ಇಲ್ಲ !!!

ಅಲ್ಲಾ

ನಂಗೆ ನಗೂನೆ ಬರುತ್ತೇಂತೀನಿ ನಗೂ, ಬಸ್ಸು ವಿಗಂತೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲಾಂ ತಂದ್ರೆ ಈ 'Q'ಗಳಿಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ್ವೆ? ಬಜಾರಿನವಿಗೆ? ಒಳ್ಳೇ ಕುರಿಗಳೇ 'Q' ನಿಂತಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೊಬ್ಬ ಯೋಚ್ಚೇನೇ ಮಾಡ್ವೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಿಟೂ ಮಿಟೂಂತ ಕಣ್ ಕಣ್ ಬಿಡ್ತಾ, ಸೀಗ್ರೆಟ್ ಸೇದ್ತಾ, ... ಸೆರಗ್ಸರಿ ಮಾಡ್ತಾ ಹೀಗೇ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಊ ಊ ಊ ಊ ಊ ಊದ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತಾರಲ್ಲ ? !

ಹು - ಅಲ್ಲಾ

ನೀವೇ ಅಂತಿದ್ದಿ ... ಬೆಟ್ಟ ಮೇಲಕ್ಕೆ ರೋಡ್ಗಳು ಊದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಕಷ್ಟ. ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ ಅಂದ್ರೆ ವಂಕಿ ವಂಕಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ Z ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿ ಹೇಳಿದ್ರೆ ಹೇರ್ಪಿನ್ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಬಹಳ ಈಸಿ ಕಾರ್ಪೋಗೋದಕ್ಕೆ ಅಂತ ?

ಅಲ್ಲಾ

ಅದೇ ತರಹ ಈ Qಗಳೂ ಯಾಕೆ ನಿಂತೋಬಾರ್ದಂತೀನಿ ! ಹಾಂ? ಆ ಅಂಗಡೀ ತನ್ನ ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ ಊದ್ದಕ್ಕೆ; ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ Q ಗೈಟ್‌ಬಾಟ್ ಟರ್ನ್ ಮಾಡ್ಲಿ; ಹಾಂ? ಬಸ್ಸಾಪಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಡಿ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬ ಬರ್ತಾ ಇರ್ಲಿ; ಹಾಂ ? ಎರಡು ಸಾಲು, ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಹಾಂ - ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ - ನಿಲ್ಲಲಿ. ಆಗ ನೋಡಿ ಮಜಾ!! ಈ 'Q'ಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊತ್ಕೊಂಡು ನಡೆಯೋ ಕಷ್ಟ ಇರೋಲ್ಲ - ಅಲ್ವೇದ್ರೆ.

ಹಿ, ಹಿ. ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ, ನಾಳು ಪುಸ್ತಿ, ಮೊನ್ನೇಂದ್ರೆ, ಹೂಂ, ಶನಿವಾರ ದಿನ — ನಾನೂ ಪುಸ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ — ಅದೆಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದ್ದಾಂತ ಆಗ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನಲ್ಲ ! ಪುಸ್ತಿಯಂತೂ ಕುಂಯಿಗುಡ್ತಾ ಇದೇನು ಇವರೆಲ್ಲಾ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಿಶ್ವ ಸಾಧಕರೋ ? ಹೀಗೇ 'Q'ನಲ್ಲೇ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಐದನೇ ಸೌಧದ ವರೆಗೂ ಏರೇ ಬಿಡೋಣ ಅಂತಿದ್ದಾರೋ ? ತೀರ್ಮಾನ ಆಗೇ ಹೋಯ್ತೋ ಅಂತ ಕೇಳೇ ಬಿಡ್ತು.

ನಾನೆ — ಉಶ್ ಉಶ್, ಸುಮ್ಮನು ಪುಸ್ತೀ ಆಮೇಲೆ ನಿಂಗೂ $\frac{1}{2}$ ಟಕೀಟೋ ಐದು ಪೈಸಾನೋ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂದೆ. ತೆಪ್ಪಗೆ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅಡಗೊಂಡ್ತು.

ಅಲ್ಲಾ

ಅದೇನದು ಆ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೀಟು — ಆ ಗಂಡಸರ ಧಾಷ್ಟರ್ಯ !! ಅದೇ ಮೂರು ಜನ ಚಪ್ಪಂಗಟ್ಟೊಂಡು ಕೂತ್ಕೊಂಡ್ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಕಂಬದ ಹತ್ರ ಬಿಡ್ತಾರಲ್ಲ— ಆ ಸೀಟು. ನಂಗೂ ಪುಸ್ತೀಗೂ ಕೊನೇಗೆ ಅವತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅದೇ ಸೀಟೇ ಆಯಮ್ಮ, ನ್ಯಾಯ ನೋಡಿದ್ರೆ ಎರಡು ಟಕೀಟೇ ತೆಕ್ಕೋಬೇಕು - ಹೂಂ, ಹೌದು ಅದಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ಹೇರಳವಾಗಿವ್ಯಲ್ಲ, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳೂ — ಆಟೋಗಳೂ — ಜಟ್ಯಾಗಳೂ — ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸ್ಬೇಕು !! ಸಿಂಗಲ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡೊಂಡು — ಇಬ್ರು ಜಾಗ್ಡಲ್ಲಿ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಸೀಟಿಗೆ 6 ಇಂಚಿನ ಸಮಕೋಣ ತ್ರಿಕೋಣದಷ್ಟು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟೆ ಏನ್ಗತೀಂತೀನಿ !

ಪುಸ್ತೀನ ಉಸಿರಾಡ್ತೋಣಾಂದ್ರೆ, ಇನ್ನು ಆ ಸ್ವಾಂಡಿಗ್ಗು ; ಗೋವಿಂದಾ, ಗೋವಿಂದ !! ಅಗಸನಿಗ್ಗಾಕಿ ಆರು ತಿಂಗಳಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕೊಂಡು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಿ ಆಗಿದ್ರೂ “ಪ್ಯಾರಿಸ್-ಸಂಜೆ” ಸೆಂಟನ್ನ ಒಳ್ಳೆ ಮುಟ ಮುಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಏರಿಸೊಂಡು — ಅಬ್ಬಬ್ಬ ! — ಏನು ಗಬ್ಬು? ಪುಸ್ತಿ ‘ಪುಸಕ್; ಪುಸಕ್’ ಅಂತ ಸೀನೇ ಬಿಡ್ತು !

ಅಲ್ಲಾ

ನಾನೇ ಜಾರ್ತಿದ್ರೆ ಪುಸ್ತೀನ ಹೇಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸ್ತಿ ? ರಾಮ ರಾಮ !! ಬಚಾಯಿಸೊಂಡು ಬಸ್ಸಿಳಿಯೋ ಹೊತ್ಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವೇ ಅಂತಾಯ್ತು ಪುಸ್ತೀಗೆ.

ಅಲ್ಲಾ

ನೀವಾದ್ರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಲೀಗ್ಸ್ಗೆ ಹೇಳೀಂದ್ರೆ, ಉದ್ದಕ್ಕೆ Q ನಿಲ್ಬೇಡೋ ಮಂಕು ದಿನ್ನೆಗಳಾ, ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ತೋ; ಮೂರು ಅಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಜನಾ ನಿಲ್ಬಹ್ಯಾ, ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಫರ್ಲಾಂಗ್ Q ನಡೆದು ವಿಧಾನಸೌಧ ದಿಂದ, ಗಾಂಧೀಬಜಾರ್ಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬಸ್ ಹತ್ತೋಕ್ಕೆ ಅಂತ — ಏನು ?

‘ಮಾಲಿನಿ’

ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

“ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಅಂತೀ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಒಡವೆ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ತರಹ ಮಾಡಿರಿ ; ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿರೋದು ಅಂತ. ನೀನು ಅಂತಹವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ? ಪಟ್ಟಣದ ಹುಡುಗಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಹುಡುಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ? ”

ಎಂದರು ಅತ್ತಮ್ಮನವರು. ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಮನೆಗೆ ಮಗ ಸೊಸೆ ವಿಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳು ಹಿರಿಯರ ಜತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ.

ಮಗ ವಿಲಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ : ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಪರಿಚಯ ವಾಯ್ತು, ಪಾರ್ವತಿಯ ತಂದೆ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ವಿಲಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಫಲ, ಪಾರ್ವತಿ. ಪಾರ್ವತಿ ತಂದೆಗೆ. ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಮೋಹ ಹುದುಗಿದ್ದಲ್ಲೇ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಿ ಯನ್ನಾದರೂ ತಮ್ಮ ದೇಶದವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆ ಎಂದೇ ಅವರ ಹಂಬಲ. ಹೊರದೇಶದವರು ವಿಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಇರಲು ಚೆನ್ನ. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ವಿಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ, ಊರ ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕಹಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಇಂತಹ ತ್ರಿಶಂಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ತಮಗಾದ ಕಹಿ ಅನುಭವ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವ ಸಹಜ ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೇ “ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ, ನಮ್ಮ ದೇಶದವನು. ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀನಿ ” ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ, ಪಾರ್ವತಿ ತಂದೆ, ಅಳಿಯನನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವಂತೆಯೇ ಎದುರುಗೊಂಡರು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ, ಅಂದರೆ, ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ. ವಿಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಅವಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದ.

ವಿಲಾಯಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಡಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ, ಕನ್ನಡದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿತಾಗ ಬಲು ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಬಲ ಮಂಡಿ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕುಳಿತು, ಗಂಡನನ್ನು ಕಳ್ಳಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುವುದು ಬಲು ಮೋಜಿನಿಸಿತು. ಆತನಕ-ಆಕೆ ಕಂಡಿದ್ದು. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಮುತ್ತು ಕೊಡುವುದನ್ನು. ಕನ್ನಡದ ವಿಧಾನ ಕಂಡಾಗ, ಇದು ಎಷ್ಟೋ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾದದ್ದು: ಕಣ್ಣುಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ, ಎಂಜಲು ಮಾಡದೇನೇ, ಗಂಡನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಅನಿಸಿತು. “ಕನ್ನಡದ ಬದುಕು ಬಾಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡಿ ಅಂದ್ರೆ! ಕೇತುಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಬಲು ಇಷ್ಟ, ನನಗೆ.” ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

“ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೀನಿ. ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಕಲಿಸುತ್ತೀನಿ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಮೂರು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಮ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಡ ಹೇಳಿದ್ದ.

* * *

ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿತಿದ್ದಳು. ಮೂರು ದಿನ ಅತ್ತೆಯ ಹಳ್ಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ. ಅತ್ತೆಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಆಡುತ್ತಾ ಅತ್ತೆಮ್ಮನವರು, ಬಿಚ್ಚೋಲೆ ಗೌರಮ್ಮನಂತಿದ್ದ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕಂಡು, “ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಅಂತೀ” ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರು.

“ಎಂಥಾ ಒಡವೆಗಳಮ್ಮಾ! ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಚೆಂದ ಕಾಣೆ ಸೋದು?” ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಅತ್ತೆಮ್ಮನವರನ್ನು ಕೇಳಿದಳು.

“ತಡಿ, ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಪೆರಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂದೂಕ ಇದೆ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೋಗೊಂಡು ಬಾ, ಒಡವೆಗಳನ್ನ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಅತ್ತೆಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು.

ಮಲಗುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಪೆರಾರಿ ಪಕ್ಕದ ಸಂದೂಕವನ್ನು ಪಾರ್ವತಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅತ್ತೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟಳು.

ಹವಳದ ಸರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಗದ ಕೈಯಿಂದ ಅತ್ತೆಮ್ಮ ಸಂದೂಕದ ಬೀಗ ತೆಗೆದಳು. ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಕಲಾಪತ್ತಿನ ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು, ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು, ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿದಳು.

“ಇದು ನೋಡು, ವಂಕಿ ಅಂತ. ಹಸಿರು ರವಿಕೆಯ ತೊಟ್ಟು ಬಲತೋಳ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ, ಅಂತ. ನಮ್ಮತ್ತೆ

ನನಗಿದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನಿಗೆ ಕೊಡೋಣ ಅಂದರೆ, ನಿನ್ನ ತೋಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಕ ಅಗುತ್ತೆ. ನಿನ್ನ ತೊಡೆಗೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೇನೋ ? ತೊಡೆಗೆ ಯಾರೂ ವಂಕಿ ಹಾಕೋಳ್ಳಲ್ಲ ”

ಇದು ಬಾವಲಿ ಅಂತ ಕಿವಿಮೇಲೆ ತೂತು ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ನಿನ್ನ ಕಿವಿಲಿ ಓಲೆ ಹಾಕುಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತೂತು ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ ! ಅಂದ ಮೇಲೆ ಬಾವಲಿ ಹಾಕುಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

“ ಇದ್ದು ಚಳತೊಂಬು ಅಂತ. ಕಿವಿ ಓಲೆಗೆ ಇದನ್ನು ಪೋಣಿಸಿದರೆ, ಜೋತು ಬೀಳುತ್ತೆ. ನಕ್ಕರೆ ಕಿವಿನೂ ಕುಣಿದು, ಚಳತೊಂಬೂ ಕಣ ಗಣ ಅಂತ ನಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರಿಗೆ ಇದು ಬಲು ಇಷ್ಟು.

ಇದು ಮೂಗುತಿ, ಮೂಗುಬಟ್ಟಿನ ಜತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮೂರು ಹರಳಿನ ಮೂಗುತಿ ಥಳುಕು ಬೆಳಕನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೆ.

ಇದು ಬುಲಾಕು. ಗಂಡಸು ವಿಸಾಶೆ ಅಂತ ಮೆರೆಸುತ್ತಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದು ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲ್ಪುಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತೆ.

ಅತ್ತೆಮ್ಮ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸೊಸೆಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಪಾರ್ವತಿ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು.

“ ಯಾಕಮ್ಮಾ ಹಾಗೆ ನೋಡ್ತೀ ! ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೇ ಒಡವೆಗಳು ” ಎಂದಳು ಅತ್ತೆ.

“ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅತ್ತೆಮ್ಮ ! ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಸು ವಾಗ ಕಿವಿ ಹಿಂಡ್ತಾರೆ, ಹಿತವಾಗಿ ಹಿಂಡ್ತಾರೆ ; ಈ ಒಡವೆಗಳಿದ್ದರೆ ನೋವಾ ಗುಲ್ವೇ ? ಅಂತ ಅನುಮಾನ ಬಂತು ”. ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ : ಕಿವಿನ ನೆನಪಿನ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ.

ಗೊತ್ತು ಕಣೆ, ಕಿವಿ ಹಿಂಡೋದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಕಿವಿನ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ತಿ ಕಚ್ಚೋದೂ ಉಂಟು ನೋವಾಗೋ ಹಾಗೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಈ ರಕ್ಷಣೆ, ಈ ಬಾವಲಿ ಚೊಳತೊಂಬು ಇದ್ದರೆ, ಗಂಡು ಹುಷಾರಾಗುತ್ತೆ ಕಣಮ್ಮಾ ” ಅಂದಳು ಅತ್ತೆ.

“ ವಂತ್ರೆ ಬುಲಾಕು ? ” ಎಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ ಮುಗುವ್ಮಾಗಿ !

“ ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬೀಳಬೇಕಾದ್ರೆ ಬೇಹುಪಾರಾಗಿರಬಾರದು ಕಣೆ ? ವಿಸಾಶೆಲಿ ನಮ್ಮ ತುಟೀನ ತರಿಯೋವಾಗ. ಬುಲಾಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ತುಟೀನ ತಟ್ಟಿದರೆ, ಪೀಟೀಗೆ ಪೀಟೆ ಆಯ್ತು ಅನ್ನು ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ವಿಸಾಶೆನ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಿಂಗೆ ಬುಲಾಕೂ ಬೇಡ. ” ಎಂದಳು ಅತ್ತೆಮ್ಮ.

ನಾಗಮುರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅತ್ತೆಮ್ಮ. “ ಹೆರಳು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ

ನಾಗ ಮುರಿಗೆ ತಿರುಪಳಿ ಸುತ್ತಿಸಿದರೆ ಬಲು ಚೆನ್ನ ಕಾಣುತ್ತೆ ಕಣೆ. ಹಾವನ್ನು ಕಂಡ ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ, ಗಂಡು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತೆ ” ಎಂದರು ಅತ್ತಮ್ಮ.

ಕರಗದ ತರಹ ಕೂದಲೆತ್ತಿ ಗಂಟು ಕಟ್ಟೀರಿ, ನೀವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಚಂದ ಇರುತ್ತಮಾ ! ನೀಬೇಕಾದರೆ ತೋಗೋ, ನನ್ನ ತಲೆ ಕೂದಲಲ್ಲಿ ಹೆರಳು ಹಾಕುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.” ಎಂದಳು ಅತ್ತಮ್ಮ.

ಹವಳದ ಸರ, ಖರೋಬಾಮಣಿ ಬಳೆ, ಒಡ್ಡಾಣ, ಡಾಬು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದಳು, ಅತ್ತಮ್ಮ. ಅಡ್ಡಿಗೆ, ಅವಲಕ್ಕಿಸರ, ಕಾಸಿನ ಸರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದಳು, ಕಾಲುಬಳೆ ಕಾಲುಂಗರಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದಳು.

“ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಾರ ಹೊತ್ತೊಂಡು ನಡಿಯುಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೆ, ಅತ್ತಮ್ಮ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಪಾರ್ವತಿ ಕೇಳಿದಳು.

“ ಮನೆ ಹೆಂಗಸು, ಸಿಕ್ಕಪಟ್ಟೆ ಹಾರಾಡದೆ ಇರಲಿ, ಅಂತಲೇ ಈ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಮ್ಮಾ ! ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈಗಿನ ಹೆಂಗಸರ ತರಹ ಕುಣಿದಾಡಿದರೆ ಬೈಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ನಮ್ಮನ್ನ, ” ಎಂದು ಅತ್ತಮ್ಮ ವಿವರಣೆ ಇತ್ತಳು.

* * * *

ರಾತ್ರಿ ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅತ್ತಮ್ಮ ತೋರಿಸಿದ ಒಡವೆಗಳ ತಪಶೀಲನೆಲ್ಲಾ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು ಪಾರ್ವತಿ ಪದಕದ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದಳು.

ಕನ್ನಡದ ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಒಡವೆ ಧರಿಸ್ತಾರೆ ಅಂತ ಈಗಲೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ” ಎಂದೂ ಹೇಳಿದಳು.

ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಡ ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಅಂತ ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ.

=====

ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂವತ್ತು ಕನ್ನಗತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಆರು ಭೈರಿಗಳನ್ನೂ ಯಾರೋ ಕಳುವು ಮಾಡಿದರೆಂದು ವರದಿ.

—ಯಾರು “ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡೋರು ? ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೇ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನ, ಅವರೇ ಇರಬೇಕು ಕದ್ದವರು.

* * * *

— ಛೌ ಳ ಪ್ಪ —

ಆಂಜನೇಯನ ಪಾರ್ತು ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ, ಛೌಳಪ್ಪ. ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಅವನು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಛೌಳಪ್ಪ ಎಂದೇ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯ ಆದಂತೇ ಅಲ್ಲವೇ? ರೌಳಪ್ಪ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಛೌಳಪ್ಪ ಅಂದೋನು “ಳಾಮ ಳಾಮ” “ಸೀತಾಳಾಮ” ಅನ್ನದೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆಯೇ? “ಜಯ ಳಾಮ” “ಶ್ರೀ ಳಾಮ” ಅಂತ ಹಾಡದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಆದರೂ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಆಂಜನೇಯನ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಅಂದರೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಉದ್ವೇಗ, ಆ ಭಕ್ತಿ, ಆ ಹಾರಾಟ. ಸಮುದ್ರ ಲಂಘನ, ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಮೋಘ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸರ್ಕಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಪೇತು ಹೊಂದಿದ್ದ ಛೌಳಪ್ಪ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ವೇನಲ್ಲ.

ಇವನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಟಕ ನೋಡಬಯಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೂ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಆದುವು. ನಟನಟಿಯರೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು, ಛೌಳಪ್ಪನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೇ? ಲಂಘಿಸಿದ್ದೂ ಲಂಘಿಸಿದ್ದೆ, ಜಾಯಕಾಯ್ ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೂ ಹೊತ್ತಿದ್ದೇ? ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತ ಅಂತ.

ಆಂಜನೇಯನ ಉಡುಪನ್ನು ಅಣಗೊಳಿಸು ದರ್ಜಿ ಹೊಸದೊಂದನ್ನು ಹೊಲಿದು ತಂದಿದ್ದ. ಧಡೂತಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಂತ ಭಾರವಾದ ಬಾಲವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ರಬ್ಬರ್ ಬಾಲ. ಆಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ನಾಟಕ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಆಂಜನೇಯ ರಾಮನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಸಮುದ್ರ ಲಂಘನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕು. ರಾಮನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವಾಗ ಬಗ್ಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ದಾಗ ಬಾಲ ಎದ್ದಿತು. ಆಂಜನೇಯ ಎದ್ದಾಗ ಬಾಲ ಬಗ್ಗಿತು ದರ್ಜಿಯ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಬಾಲ ಉದ್ದವಾಗಿತ್ತು ಬೆನ್ನುತಟ್ಟಲು ರ.ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದ. “ಹೊರಟೆ! ಎಂದು ಆಂಜನೇಯ ಹಾರಿದ. ಬಾಲದ ತುದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ ರಾಮ ಆಂಜನೇಯ ಸಮುದ್ರ ಲಂಘನ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಬಾಲ ರಾಮನ ಕಾಲಹತ್ತಿರವೇ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಮನೆ ಲೆಕ್ಕ

ಬರೆದವರು :
ಶ್ರೀಮತಿ ಜ. ಡಿ.

“ ಸೀತಾ ! ಲೇ, ಸೀತಾ !! ”

ಯಜಮಾನರ ಕಠಳೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಾರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಲು ಸಿದ್ಧವಾಡು ತ್ತಿದ್ದ ಸೀತಮ್ಮ, ಆಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದರಂ. “ ಏನೂ ಅಂದ್ರೆ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಕೆ ಎದುರಿಗೆ ನೀವಾಳಿಸುತ್ತ “ ಎಷ್ಟು ಸರ್ತೀನೆ ನಿನಗೆ ಹೇಳೋದು, ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೆದಿಡು ಅಂತ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಹೋದ ತಿಂಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ, ಎಂಭತ್ತು ಪೈಸೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಸಂಸಾರ ಹೇಗೆ ಉರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತ್ಯೇ, ಕಾಸಿಗೆ ಕಾಸು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟರೆ, ರೂಪಾಯಿ ತನಗೆ ತಾನೇ ಜೋಡಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಮೊದಲು ಬರದುಬಿಡು ಎಂದು ಗಿಣಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲವೇನೇ ? ಯಾವ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ? ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ. ತಾಳಿ ಕಾಣಿಕೆ ಅಂತ ಹತ್ತೋ ಹದಿನೈದೋ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ್ತೀನಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರಿಯದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ” ಎಂದು ಯಜಮಾನರು ಗಡಗಡ ನುಡಿದರು

“ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು ತರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋದೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಸಾತಕ್ಕ ಬಂದಳು ವೀಳಿದೆಲೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತರಿಸಬೇಕಾಯ್ತು ಅಮೇಲೆ. ತುರ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಇಂತದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದು ಅಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ ! ಗಿಡಗ ನುಡಿದ ಹಾಗೆ ನೀವು ನುಡಿದುಬಿಡ್ತೀರಿ. ಗಿಣಿ ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳು ಅಂತೀರಿ ! ಈ ಮನೇಲಿ ನಾನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕದ ಮ್ಯಾಡಂ ಅನ್ನು ನೀವು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರ್ತಿತ್ತು ” ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಸೀತಮ್ಮನವರಿಗೆ, ಗಂಡಸಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಹನಿಗೂಡುವ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು.

“ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿಡು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುಷಾರಾಗಿರು. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರ್ತೀನಿ ಆದರೂ

ನಾನು ಮನೇಲಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪಶೀಲಾಗಿ ಬರೆದಿಡುಲ್ಲವೇನೇ ? ಅಪನಂಬಿಕೆ ಅಂತಲ್ಲ ವಾರಣ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲತರಲ್ಲೂ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಯರು ಕೊನೆಯ ಮಾತಾಡಿದ ಜಂಭದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದರು.

* * * *

ರಾಯರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡ ಆಡಿಟರ್, ಅವರೊಮ್ಮೆ ರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಮನೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿದಾಗ, “ ಮಾಧೂ ? ನಿನ್ನ ತರಹ ವಿಚಕ್ಷಣೆ ಯಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟರೆ, ಸಾಲ ಎತ್ತುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಲ್ಲ ನೋಡು. ಎಷ್ಟು ಜಾಣಪ್ಪ ನೀನು ” ಎಂದು ಎಲಡಿಕೆ ಬಾಯಿತುಂಬ ಹೊಗಳಿದ್ದರು. ಅವತ್ತಿಂದ ರಾಯರ ಲೆಕ್ಕದ ಕಾಯಿಲೆ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿತ್ತು. ತರಕಾರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಬರೆದರೆ ತಪಶೀಲು ಬರೆಯೆ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುಕ್ಕೆ ಆರಾಣೆ ಅಂತ ಬರೆದರೆ, ಅರಿಶಿನಕ್ಕೆಷ್ಟು ? ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆಷ್ಟು ? ಬರೆದಿಡೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡಿಗೆ ಈ ಬೇನೆ ಬಡಿದರೆ ಹೆಂಡತಿ ತಾನೆ ನೆರಳಬೇಕು ! ಸೀತಮ್ಮನ ಪಾಡು, ಅಶೋಕವನದ ಸೀತೆಯ ತರಹವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರೂ ತಾಳಿ ಬಿಗಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿಂದೂ ಹೆಣ್ಣು ತಾಳಲೇಬೇಕಲ್ಲ. ತಕ್ಕ ಮ್ಯಾಳ ಹೂಡಲೇಬೇಕಲ್ಲ !

* * * *

ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ಬಂತು. ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಆಯಿತು ಎಲಡಿಕೆ ಮಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಯರು ಮನೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮೂವತ್ತು ಪೈಸೆ ಖೋತಾ ಬಂದಿವೆಯಲ್ಲೇ ? ಯಾವುದೋ ಖರ್ಚು ಮರೆತಿದೆ. ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳು ನನ್ನ ಚಿನ್ನ ! ” ಎಂದು ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಹೇಳಿದರು. ರಾಯರ ಖಾಯಿಲೆ ಹಾಗೇ ಇದ್ದರೂ, ಸನ್ನಿ ಬಡಿದ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಈಗ. ನಗುನಗುತ್ತಾನೇ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಸೀತಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ರುಚಿಸಿದ್ದರು.

ಎಲೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ತೀಡುತ್ತಾ “ ನಾನು ಯಾವುದೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ, ನೀವು ಶನಿವಾರ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಬಂದ್ರಲ್ಲ. ಅವತ್ತೇನಾದ್ರೂ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜತೆಗೆ ಇಸ್ಪೀಟಿಗೆ ಕೂತಿದ್ದರೇನೋ ” ಎಂದಳು ಸೀತಮ್ಮ.

“ ಇಸ್ಪೀಟೇ ಬರುಲ್ಲವಲ್ಲೇ ! ನನಗೆ. ಶನಿವಾರ ಹೊತ್ತಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ. ಆಫೀಸರ ಮನೇಲಿ ತಿಂಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದಿಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ ” ಮಾಧವ ರಾಯರೇ ನಮ್ಮನೆ ಲೆಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರುಪೇರಾಗಿದೆ, ಪಳಗಿದ ಕೈ ನಿಮ್ಮದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದೂ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗ್ತೀರಾ ” ಎಂದಿದ್ದರು. ಬರೋದು ಹೊತ್ತಾಯಿತು.

ನೀನೂ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊ! ನಿನ್ನ ತಂಗಿ ಬಸವನ ಗುಡಿಯಿಂದ ಯಾವತ್ತೋ ಬಂದಿದ್ದಳು ಅಂದಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ. ಬರೀ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದೆಯಾ ಅವಳನ್ನ! ” ಎಂದು ಗಾಳ ಬೀಸಿದರು ರಾಯರು,

“ಹೌದು ಅಂದ್ರೆ. ಶನಿವಾರವೇ ಸರಸೂ ಬಂದಿದ್ದು. ಕಾಫಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನ Ever Silver Squeezer ನಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿಕೊಟ್ಟೆ. “ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಅಕ್ಕಾ! ಎಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿತು? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಹೊಸ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿದ್ದಾಳೆ, ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣು. ಅದಕ್ಕೇ ಅವಳ ಕೈಲಿ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ರ್ನಾಲಿ ಹವಾಲ್ ಆಂಗಡೀಲಿ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗು ಅಂದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕೊಂಡಳು! ಅಂತ! ಅವಳ ಹಿಗ್ಗಿನ ಮುಖ ನೋಡ್ತಾ ನೋಡ್ತಾ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯೋದನ್ನು ಮರೆತಿರಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ. ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಎರಡು ಎಲೇನ ಮಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಎಲೆ ಜಗಿಯುತ್ತಾ. ರಾಯರು ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವು ನನ್ನೇ ಮರೆತರು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದಾಗ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ರಾಯರ ಕಣ್ಣು ಮನೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಹೋಯಿತು. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಸೀತಮ್ಮನವರ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ. ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ಲೆಕ್ಕ ಏನಾಯ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುವಂತಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಮರೆತುಹೋಗಿತ್ತು.

ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದರು. “ನಿನ್ನ ಏನೋ ಲೆಕ್ಕ ಹೇಳಿದೆ, ಬರೆಯಲಂ ಮರೆತೆ. ಈಗ ಹೇಳು” ಎಂದು ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸೀತಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದರು. ಅದೇನು ಆವೇಶ ಬಂತೋ? ಸೀತಮ್ಮನಿಗೆ! ಪುಸ್ತಕವನ್ನ ಸೆಳೆದು ಬೆಂಕಿ ಒಲೆಗೆ ಹಾಕಿದಳು.

“ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮರೆಯೋ ಗಂಡು! ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ನೆನಪಿಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ರೇಗುತ್ತೆ !! ” ಸಾಕು, ಅಂದ್ರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಲೆಕ್ಕ. ” ಎಂದು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾ, ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ಬಟ್ಟಲು ಮುಂದಿಟ್ಟಳು.

ಕಾಫಿ ಬಲು ರುಚಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲೇ ಇವತ್ತು, ಯಾಕೆ? ಅಂದರು ರಾಯರು. ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ, ಅಂದಳು ಸೀತಮ್ಮ.

ಗಾಂಪರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೇಮ ನಿರ್ಧಾರ

ಮರದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಶಾನ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಶಿಷ್ಯಂದಿರೆಲ್ಲಾ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಸ್ವಯಂ ಗುರುಗಳೇ ಗುರುಗುರುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಮೇಲೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಾರಣ! ಮಳೆ ಬಿಡಲಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೋರಿ ಕೊಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಇದ್ದ ನಾಲ್ಕು ತುಂಡು ಸೌದೆ ಒದ್ದೆ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮರವೆಲ್ಲಾ ನೀರುಮಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಪೂಜೆಗೆ ಸ್ನಾನ ಆಗಬೇಡವೆ? ಈ ಛಳಿಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ಹುಯ್ದುಕೊಂಡರೆ ಯತಿಗಳಿಗೆ ನೆಗಡಿ ಬಂದು ಆಡುವು ದಿಲ್ಲವೆ? ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸಂಜೆ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, “ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು. ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು, ಬೃಹತ್ ಪರಿಣಾಮದ ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಅದ್ಭೂತ ತಯಾರಿ ನಡೆದಿದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು? ” ಎಂದು ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂ ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರೆಂದಿ ದ್ದರು, “...ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮ...ಶ್ರೀಮಂತರು ಹೆಚ್ಚಿ, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಹೆಚ್ಚು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಶೋಚನೀಯ.” ಎಂದು, ಮುಂದೆ ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆಯೇ ಅವರು ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಹೋದರು ಅವರು. ಅವರ ಜೊತೆಗೇ ಬಡನಿರ್ಭಾಗ್ಯರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರ್ಮಾಂಡು ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು ..”

—ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದರು ಗಾಂಪರೋಡೆಯರು. ಈ ರೀತಿ ಜಾಣ ಮಾತಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ನೊಂದಿರಬೇಕು ಬಡ ಗಾಂಪ ಮರ!! ಈ ಮಾತಾಡಿದ್ದರ ಫಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಡುಗು ಸಿಡ್ಲು ಭಯಂಕರ ಮಳೆ.

ಮಳೆ ಅಂದರೆ ಅಂತಿಂಥಾ ಮಳೆ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರವೇ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುವುದೋ ಎಂಡು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ಗುರು ಗಾಂಪರನ್ನು ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.

ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಬಡ ಗಾಂಪ ಮರದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲು ಸೌದೆ ಎಲ್ಲಾ ವದ್ದೆಮುದ್ದೆ. ಕುಪಿತರಾದ ಗುರುವರ್ಯರು ಶಿಷ್ಯರ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ರೇಗಾಡಿದರು. ಮಂಕನಿಗೆ ಸೋಟೆ ತಿವಿದು ತಿಳಿಹೇಳಿದರು. “ ಎಂಥಾ ಶಿಷ್ಯರೋ...ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡೋಕೆ ಆಗದೇ ಇರೋರು ” ಎಂದು,

“ ಗುರುಗಳೇ ಸೋಟೆ ತಿವಿಯ ಬೇಡಿ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸೌದೆಗೆ ಈ ಪಾಟಿ ತಾಪತ್ರಯ ಪಡಲೇಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಹಾಗೆಂದರೇನೋ ಮಂಕರಾಯಾ ”

“ ಗುರುವೇ—ಶರಾವತಿ ! ! ”

“ ಶರಾವತಿ ಯಾಕೆ ಬಂದಳು ಈಗ ? ”

“ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೀತಿಗೆ .. ”

“ ಎಲೈ ಮಂಕ ಶಿಷ್ಯಾ, ನೀನು ನೀರು ಕಾಯಿಸದೆ ನನ್ನನ್ನು ಸಂಕಟ ಪಡಿಸಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೋ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ತರಲೆ ಹೂಡುವಿ ? ”

“ ಗುರುಗಳೇ ಜಾತಕ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನೆಡಿತದೆ. ನಶೀಬು ಒಂದು ನೆಟ್ಟು ಗಿದ್ದರೆ ಎಂಥಾ ಸೊಟ್ಟು ಕೊರಕಲು ದಾರಿ ಆದ್ರೂ ಹೂವಿನ ಸರ ಎತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ದಾರಿ ನೇರ ಆಗ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸುಳ್ಳೆ ? ”

“ ಪರಂತು ನಿನ್ನ ಮಾತೇ ನನಗೆ ಡೊಂಕು ದಾರಿ ಆಗಿದೆ...ವಿಷಯ ವಿವರಿಸು. ”

—ಎಂದು ಒದ್ದೆಯಾದ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ ತೆಗೆದು ಮಡೆಯನ ಕಾವಿ ಅಂಗವಸ್ತ್ರ ಹಾಸಿಸಿಕೊಂಡು ಎದುರಿಗೆ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ ಇಡಿಸಿಕೊಂಡು—ಕುದುರೆಗೆಂದು ತಂದ ಹುರುಳಿ ಹುರಿದಿದ್ದು ಕೊಂಚ ಖಾರ ಹಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಾತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತರು, ಸುತ್ತಲೂ ಶಿಷ್ಯರು ಕೂತರು. “ ಗುರುಗಳ ಗಾಂಪ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಭೆ ಯಿಂದಲೇ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಗೆಯ ಕೆಂಡ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೆ ? ” —ಎಂದು ಶಿಷ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡರು.

ಹುರುಳಿ ಮೆಲುಕುತ್ತಾ ಗುರುಗಳು “ ..ಮಂಕಾ ಅದೇನು ನೀನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ? ”

“ ಧಂಡಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳೇ ಈಗ.. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶರಾವತಿ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ”

“ ಎಲೈ ಮಂಕುಮಗನೇ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂತಹಾ ಗಣಿ ” ಬಂತೋ...ಅದೇನು ಬಂಗಾರದ ಗಣಿಯೆ ? ಕಲ್ಲಿದ್ದಲದೋ—ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರೋ ? ”

“ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಗುರುಗಳೇ...ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಮತಿಗೆ ಹಾಗೇ ತೋಚಿತು .. ”

“ ಬರೀ ತೋಚಿದನ್ನು ಯೋಚಿಸದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಧಡೀರ್ ಎಂದು ಮಾತಾಡಬಾರದು...ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗೊಲ್ಲ.. ಹೂ ಹೇಳು ಶರಾವತಿ ಗಣಿ! ಅಂತ ಹೇಗೆ ಅಂದಿ ? . ”

“ ಗುರುಗಳೇ ಮಂಕ ಅಂದದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿಜ ಇದೆ...”ಎಂದು ಮಂಕನ ಮಾತಿಗೆ ಮಡೆಯ ಉತ್ತರಿಸಿದ,

“ ಏನು ಅದು ನಿನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ? ”

“ ಗುರುವೇ—ಗಣಿ ಅಂದರೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಶರಾವತಿ ಕಣವೆಯಲ್ಲೂ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೇ

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?
ಅಂಗ್ರೇಜಿಯಲ್ಲಿ ಉವಾಚಿಸುವುದಾದರೆ ಶರಾವತಿ As a goldmine ..
ಗುರುಗಳೇ...?

“ ಆಯಿತು...ಇದನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಥುದು ? ”

“ ಅದೇ...ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಯ ಗಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಗಣ ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವ
ಯಂತ್ರ ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಈ ಪಾಕ್ ಹೊಡೆವ ಯಾಕ್ಯಶೆಟ್ರಿಸಿಟಿ
ಕಂಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ: ಗಣೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಚತುರತೆಯಿಂದ ಗಣ ಕೆಲಸ ನಡೆವಾಗ
ಹೊಡೆದ ಪಾಕ್, ಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲು ಬೀಸಿದ ದೊಣ್ಣೆ ತಿನ್ನಲೇ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಅತ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಜಾತಿ
ತಿಮಿಂಗಲಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ...ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಅಪಾಯ ವಿಚಾರಣೆ ಅದರಲ್ಲೂ
ವಿಮುಕ್ತರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್‌ಪ್ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ
ವಿಲ್ಲವೇ ಗುರುಗಳೇ ! ”

“ ಭೇಷ್.. ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ವರಸೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ.. ಅದರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಲು
ನಿನಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ಉದ್ಧರಣೆ ತೀರ್ಥ ಕೊಡವೆ ”

“ ಉದ್ಧಾರವಾದೆ ಗುರುವೆ...”

“ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಡ ಗಾಂಪ ಮರಕ್ಕೆ ಆದ ಉಪಯೋಗವೇನು ? ”—
ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಮರುಳ. “ ಛಿ ದಡ್ಡದಾಮೋದರಿರ... ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ
ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಪಂಪು ಹಾಕಿಸಿ ನೀರು ಹರಿಬಿಟ್ಟು ದಂಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಮಿಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಇಸ್ಪಾಕ್ ಮಡಿಗಿ ಮಂಡೀಲಿ ಪೇರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರೋ ಭಡವರ
ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೋ ಅಪ್ಪೂ ತಿಳಿಯುಲ್ಲ ಈ ಗಾಂಪರಿಗೆ ..

—ಮಡೆಯ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

“ ಗುರುಗಳೇ...ಈಗ ಶರಾವತಿ ಕರೆಂಟು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಬರಿದೆಯಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ
ಮರಕ್ಕೆ ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರೂಟ್ ಹಾಕಿಸಿಬಿಟ್ಟ್ರೆ ಈ ಬೆಳೆಲಿ ಸ್ವಿಚ್ಚು ಹಾಕಿದರೆ ಹಂಡೆ
ನೀರು ಕಾಯುತ್ತೆ.”

“ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಲ್ಲೋ...ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ
ಪ್ರತೀಕದಂತಹ ಈ ಮರಕ್ಕೆ ಆ ಚೈತನ್ಯ ಉಂಟೇ ! ”

“ ಗುರುಗಳೇ...ನನಗೆ ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅನ್ನೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರ ಗೊತ್ತು...
ಕಂತಿನಮೇಲೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮರಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನು ಎಳೆದುಬಿಡ್ತಾನೆ,
ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ವಿದ್ಯುತ್‌ಪ್ರೇಮ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ
ದೇಶದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದೇವು ಗುರುಗಳೇ—”

“ ಆಗಲಿ ಆ ಚಂದ್ರಪ್ಪನ್ನ ಕರೊಂಡು ಬಾ—ಈ ಬಡ,ಮರಕ್ಕೂ ಪಟ್ಟಾವಳಿ
ಪೀತಾಂಬರ ಹೊದಿಸೊಂತೆ ”—ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಎದ್ದರು. ಸಭೆ ಭರಕಾಸ್.

(ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೇಮ ಅವತರಣ)

—ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY.

EAS -

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ

ನಮ್ಮ ಅಡಿಗೆ ಪಠ್ಯದ ಊಟ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಅಡಿಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಗಳು
ವೈದ್ಯರಿಗಿರುವ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು
ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಪುಸ್ತಕ

ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದವರಿಗೆ, ಮಧುಮೇಹ
ಇರುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದುದು

ಲೇಖಕರು :

ಡಾ|| ಎಂ. ಶಿವರಾಂ ಬಿ.ಎ., ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾ ಬಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಭಾಸ್ಕರ್ ಪ್ರಕಟನಾಲಯ
E-100, ಸುಭೇದಾರ್ ಚತ್ರಂ ರಸ್ತೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೯.

ಬೆಲೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore-2

Publisher—B. N. Gupta

Editor—M. Sivaram